

VINERI 5 MAI 2000 ANUL III [L] NR. 18

FOAIA românească

SĂPTĂMÎNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Mama

Pe boltă – mii și mii de stele,
În arbori – mii de păsărele,
Pe pajiști – mii de miorite,
Și mii de flori în poienite,
Și fluturi – mii, sub zări senine,
Și mii de pești în râuri line,
Și mii de spice-n holda verii,
Și mii de scoici pe țărmul mării,
Dar dulce, scumpă-ntotdeauna,
O mamă, numai. Numai una.

Victor Tulbure

CALENDAR ORTODOX

8 mai, luni – Sf. Apostol și Evanghelist Ioan; Cuv. Arsenie cel Mare
9 mai, marți – Aducerea moaștelor Sf. Ierarh Nicolae; Sf. Prooroc Isaia; Sf. Mc. Hristofor
10 mai, miercuri – Sf. Ap. Simon Zilotul; Cuv. Isichie
11 mai, joi – Sf. Sfinții Mc. Mochie, Acachie și Dioscur
12 mai, vineri – Sf. Epifanie, arhiepiscopul Ciprului și Gherman, patriarhul Constantinopolului; Sf. Mc. Ioan Valahul
13 mai, sâmbătă – Sf. Mc. Gliceria; Cuv. Serghe Mărturisitorul
14 mai, duminică – Sf. Mc. Isidor din Hios și Terapont

AGENDĂ

8 mai

1885 – la București, în sala Teatrului Național, are loc pentru prima oară *un spectacol de operă în limba română*, dat de un ansamblu de cântăreți profesioniști români.

9 mai

Ziua Europei – ziua de 9 mai, se mai numește și Ziua Schuman, după numele omului de stat francez care propunea, în urmă cu 50 de ani, la 9 mai 1950, planul care a creat coerent o Europă Unită. Atunci a fost fondată Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului, dar abia la 1 noiembrie 1993, prin intrarea în vigoare a Tratatului de la Maastricht, la ființă Uniunea Europeană. În această zi, pretutindeni pe continentul nostru bătrîn se organizează manifestări, care au scopul de a da o imagine a noii Europe, în banalul și exotismul ei, o Europă unită de idealurile comune ale păcii și progresului spre un viitor mai îndestulat pentru generațiile care vin. Căci diversitatea, care fusese odinioară prilej de ură și războaie, devine liant care îmbogățește Europa și o face unică.

1895 – se naște *Lucian Blaga*, în comuna Lancrăm lângă Sebeș, în Ardeal.

1918 – moare, la București, poetul *George Coșbuc*, care, alături de Eminescu, Creangă, Caragiale, Slavici, Delavrancea, își înscrie numele în generația „marilor clasici”.

10 mai

1897 – Paul Menu, fotograf și operator de imagine, realizează *primele actualități cinematografice românești*.

12 mai

113 e.n. – la Roma, în forumul nou construit este inaugurată *Columna lui Traian*, operă atribuită lui Apolodor din Damasc. O copie desfășurată a basoreliefului se găsește la Muzeul Național de Istorie din România.

1812 – s-a născut *George Barițiu*, om politic, publicist și istoric, fruntaș al Revoluției române de la 1848. A fost întemeietorul presei românești din Transilvania („Gazeta de Transilvania”), secretar și președinte al Astrei.

13 mai

1806 – moare, la Buda, *Samuil Micu*, primul istoric român modern din Transilvania, exponent de seamă al Școlii ardelenilor și propagator al ideilor latiniste în domeniul limbii, colaborator la *Lexiconul de la Buda*, traducător al *Bibliei*, al unor texte teologice și al unor texte filosofice.

14 mai

1957 – moare, la București, *Camil Petrescu*, poet, romancier, dramaturg și teoretician al fenomenului teatral. Petrescu este unul dintre cei mai reprezentativi scriitori români ai perioadei interbelice.

1968 – se stinge din viață *Lucian Magdu*, poet și regizor român din Ungaria.

Viorel Nistor:

Folclor coregrafic al românilor din Ungaria vol. II

În aceste zile a ieșit de sub tipar cea de-a doua colecție de dansuri românești din Ungaria. Publicația editată de ATRU este realizată și de astă dată de coregraful Viorel Nistor, unul dintre cei mai temei-nici cunoscători ai acestor dansuri. Volumul actual cuprinde o cronologie privitoare la datele culegerii

lor și la cei mai importanți informatori. „Împreună cu alte forme specifice de exprimare, muzică, comportament, îmbrăcăminte, strigături, jocul din vatra satului a fost o formă emoțional-spectaculară care a păstrat cel mai bine actul colectiv și anonim de creație al unei comunități” – apreciază autorul însăși.

Descrierea (și transcrierea) propriu-zisă a dansurilor din Micherechi este precedată de amplul studiu al lui *Alexandru Hojopan* despre *Jocul duminical la Micherechi* (Ungaria). Cu subtitluri, note și anexe, studiul devine prin erudiție și informație o adevărată monografie a temei.

Știri

Știri

Știri

Știri

Știri

Copiii școlilor românești din Ungaria vor participa la sfârșitul săptămânii, în ziua de 6 mai, la tradiționalul *concurs de povești*. Organizatorii, Autogovernarea Minoritară Română din Bichișciaba și Uniunea Românilor din Bichișciaba, au găsit și de această dată un loc potrivit pentru manifestarea unde se întâlnesc aproape o sută de elevi români, la Casa de povești din Ciaba. Concursul va începe la ora 10.00. Și-au anunțat participarea toate școlile unde se predă limba română.

În duminica Tomii, la 7 mai a.c., românii din Budapesta vor ține un *parastas* în amintirea mecenatului macedoromân, *Emanuil Gojdu*. Sfânta Liturghie va fi săvârșită de protopopul Marius Maghiaru în Parohia Ortodoxă Română din strada Holló nr. 8, cu începere de la ora 10.00. După aceasta, participanții vor depune coroane de flori la monumentul funerar al familiei Gojdu din cimitirul Kerepesi.

Radio Timișoara a sărbătorit vineri, la 5 mai aniversarea a 45 de ani de la prima emisiune

realizată și transmisă din orașul bănățean. La manifestare a fost reprezentată și redacția românească a Radiodifuziunii Maghiare, care de trei ani colaborează foarte activ cu Radio Timișoara. Această relație bună se manifestă nu numai prin schimbul de materiale, relatări reciproce, dar și prin realizarea emisiunii euroregionale cu titlul „Pe undele Europei”.

La 26 aprilie, Comisia pentru minorități naționale și etnice din cadrul Adunării generale a județului Bichiș și-a ținut ședința pe luna aprilie în deplasare, la Gyomaendrőd. Conducă de *Gheorghe Ardelean*, președintele Comisiei, consfătuirea a luat în dezbatere situația populației din acest oraș, unde trăiesc în număr considerabil și locuitori de origine germană și romi. Cei doi președinți ai acestor autogovernări de minoritate au prezentat o dare de seamă despre activitatea și succesele lor, iar primarul a vorbit despre rolul și locul acestor autogovernări în fizionomia integrală a orașului.

Concurs fotografic pe tema:

Minoritățile din Ungaria în ultimele decenii ale secolului XX

Fundația publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria” inițiază un nou concurs, cu această ocazie pentru fotografi. Cu titlul de „Minoritățile din Ungaria în ultimele decenii ale secolului XX” pot fi pregătite cicluri de fotografii, care vor fi expuse la festivitatea centrală de Ziua Minorităților.

Pot concura toți fotografi profesioniști sau amatori, care se prezintă cu (maximum) 12 fotografii alb-negru sau color, de mărimea 18x24, din care cele mai bune vor fi expuse.

Termenul de înaintare a lucrărilor: 1 septembrie 2000.

Locul expoziției: Pesti Vigadó, între 10-20 decembrie 2000.

Dosarul de concurs: să cuprindă formularul-tip, un plic-retur timbrat și fotografiile de concurs.

Informații suplimentare: la sediul Fundației (Budapesta, str. Akadémia nr. 3. II/240).

Prin Internet: www.romapage.c3.hu și w3.datanet.hu/~mnekk.

Subvenționarea organizațiilor civile române

Comisia parlamentară pentru Drepturile Omului, Minorități și Culte propune plenarei Adunării Naționale să subvenționeze cu următoarele sume funcționarea organizațiilor civile ale minorității române din țară:

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria (UCRU) – 3,3 milioane ft

Comunitatea Cercetătorilor și Creatorilor Români din Ungaria – 1,2 milioane ft

Asociația Românilor din Micherechi – 1 milion ft.

Se mai propune să primească subvenții următoarele asociații:

Societatea Culturală a Românilor din Budapesta – 400 mii ft

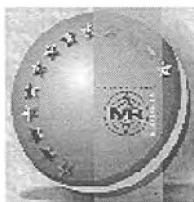
Asociația Românilor din Otlaca-Pustă – 400 mii ft

Societatea Culturală a Românilor din Seghedin – 400 mii ft

Asociația Culturală a Românilor din Chitighaz – 300 mii ft

Asociația Românilor din Apateu – 200 mii ft

Sprijinirea financiară a funcționării asociațiilor civile ale minorităților din Ungaria se face de Parlament pe bază de concurs. Suma totală asigurată prin legea bugetară a țării, acordată organizațiilor civile ale elor 13 minorități, este de 94,6 milioane de forinți. În programul de lucru al Plenarei Parlamentului figurează votarea asupra acestor subvenții la sesiunea din această săptămână.

Naționalitățile din Ungaria în pragul mileniului

Radioul sărbătorește minoritățile

Societatea Maghiară de Radiodifuziune transmite emisiuni în limbile naționalităților din țară de peste 47 de ani. Iar de doi ani și jumătate în toate cele 13 limbi ale minorităților recunoscute prin lege. Românii din Ungaria pot urmări emisiuni în limba lor maternă de aproape 20 de ani, de la 26 iulie 1980.

Ziua Minorităților la radio, la fel ca și în anul trecut, s-a desfășurat și acum sub semnul evocării unei aniversări. În 1999 ne-am amintit de emisiunea slovacă care a împlinit un sfert de veac, iar la 27 aprilie 2000, printre altele, s-a vorbit și despre istoricul redacției românești de la Seghedin. Organizatorii s-au străduit ca această zi să fie cât mai bogată în conținut. Înainte de masă a avut loc o emisiune de trei ore în limba maghiară, la care au fost invitați reprezentanți ai celor 13 minorități. După amiază, întâlnirea a continuat în jurul unei mese rotunde, unde s-au dezbătut diferite probleme cu care se confruntă azi minoritățile și presa acestora. Oaspeții – președinții autoguvernărilor pe țară și jurnaliștii de radio – au fost salutați de președintele radioului, *Hajdú István*, care a subliniat cât de importantă este această posibilitate de comunicare a minorităților.

Știința și minoritățile

Invitatul de onoare al întâlnirii a fost *Glatz Ferenc*, președintele Academiei Maghiare de Științe, care și-a bazat discursul pe ideea că „sisteme politice vin și trec, dar poporul rămâne”. Tot el a adăugat că nu este însă indiferent ce fel de popor rămâne în urmă. Oamenii de știință se străduiesc din toate puterile ca secolul următor să rezulte o Europă cu religie și etnie colorată. „Nu sînt de acord cu principiul reciprocității, adică de aceea trebuie să facem totul pentru minoritățile din țară, ca și țările unde trăiesc unguri să le sprijine pe acestea.”, a mai spus academicianul, subliniind că

în secolul XXI problema identității va ocupa un loc de frunte.

Szarka László, directorul Atelierului de Cercetare a Minorităților din cadrul Academiei de Științe a vorbit despre trei probleme fundamentale: asimilarea, sistemul de autoconducere și integrarea. Despre asimilare s-au adus date exacte, cum că între anii 1920-1990 în Ungaria a „dispărut”, 9/10 a minorităților s-a asimilat. Atunci circa 1 milion din cetățenii Ungariei au fost de altă etnie. Sistemul autoconducerii este unic în toată lumea, dar primii patru ani nu au adus rezultatele așteptate. În urma cercetărilor s-a dovedit că autoconducerea „sugrumă” sfera civilă, care este baza vieții culturale, dar totodată prin aceste reprezentanțe politice s-au înființat instituții legitime. Propunerea istoricilor este ca sistemul, care la ora actuală se pare că nu este nici pe departe perfect, să fie dezvoltat în viitor, în colaborare cu toți cei interesați. *Szarka László* a vorbit și despre mult dorita autonomie culturală, dar după părerea lui autoguvernările de minoritate încă nu sînt pregătite pentru aceste schimbări.

De ce nu se semnează un protocol?

Conducerea radioului din Budapesta a plănuțit ca în această Zi a Minorităților se va semna și un protocol de colaborare între președintele radioului și șefii autoguvernărilor de minoritate. Acesta se credea din partea radioului un document simplu, de formalitate. Însă cei mai mulți conducători de minoritate nu au fost de această părere: au obiectat că documentul a ajuns la ei cam târziu, cu doar câteva

zile înainte de serbare, astfel nu l-au putut studia cum trebuie, nu au putut discuta la ședința prezidiului despre el. Președintele șirilor a fost cel mai revoltat de aceste metode, delimitându-se categoric de semnarea protocolului. (Președintele românilor, *Traian Cresta* nu a luat parte la dezbaterile la masă rotundă.)

Jurnaliștii de radio, care lucrează în redacțiile de naționalitate, au fost de acord cu această decizie, fiindcă documentul conține într-adevăr câteva elemente neclare, poate chiar dezavantajoase muncii din redacțiile noastre. Proiectul conține totuși și unele propuneri pozitive, care niciodată nu au fost stabilite de conducerea radioului.

Conform protocolului, Direcțiunea Emisiunilor de Naționalitate și Regionale (DENR) va solicita părerea reprezentanților din autoguvernări în toate problemele practice sau ideologice care ating emisiunile de naționalitate. Semnatarii vor analiza în fiecare an emisiunile și munca redacțiilor de naționalitate.

(Asta înseamnă că de acum înainte și cei 5 ziaristi de la radio vor fi luați în seamă? Munca lor, adică emisiunile pe care le realizează în fiecare zi în două ore, vor fi urmărite cu atenție de cele două părți semnatare, atât de autoguvernare cît și de șefii noștri de la radio? Altfel cum s-ar putea face o analiză corectă?)

Un alt pasaj se referă la faptul că ar fi bine dacă jurnaliștii de minoritate s-ar remarca mai accentuat și în emisiunile maghiare, ceea ce înseamnă că poate și pentru ascultător ar fi mai autentic, dacă ei ar relata despre problemele și bucuriile lor. Conducerea radioului și pînă

acum, dar și în viitor se angajează să sprijine participarea colegilor de naționalitate la cursuri de perfecționare în țara-mamă. Semnatarii consideră un lucru elementar, se arată în protocol, ca realizatorii emisiunilor de naționalitate prin limba, cultura și identitatea lor să fie reprezentanții fideli ai minorității din care face parte.

Acest protocol, deci, nu s-a semnat. Ne rămîne să așteptăm momentul cînd vor fi dezbătute detaliile problematice ale documentului.

Emisiunea românească are 20 de ani

Înainte de programul cultural unde s-a prezentat cîte-o frîntură din arta minorităților din Ungaria (românii au fost reprezentați de o interpretă din România, care trăiește la Budapesta, și care a interpretat cîteva cîntece românești), *Hajdú István*, președintele radioului, a înmînat redacției românești care în 2000 împlinește 20 de ani o plachetă și a vorbit despre realizările ei cele mai însemnate. Redactorul șef *Petru Cîmpian*, după ce a mulțumit distincția, l-a invitat la microfon și pe primul redactor al emisiunilor românești pe *Ștefan Frățean*, care a vorbit despre faptul că atunci, prin anii '80, această muncă de pionierat nu a fost prea ușoară, dar mulți români din satele noastre au devenit ascultători fideli ai acestui post.

Manifestarea s-a încheiat cu ideea că de acum înainte, la Radiodifuziunea Maghiară, în fiecare an, la 27 aprilie se va ține o zi a minorităților cu titlul „Într-o țară...”.

Eva Iova

Festival de muzică sacră s-a organizat la noi pentru prima dată cu doi ani în urmă, în 1998. De pe atunci se dorea ca această manifestare să devină tradițională. În fiecare an se organizează, pe rînd, festivalul „Viva la musica” și cel de muzică religioasă. Sfintele Paști sînt cele mai însemnate zile de sărbătoare din viața oricărui creștin. Învierea Domnului ne unește, ne îndeamnă la împăcare și iertare. Cu cinci zile după Paști, coruri românești din Ungaria și România vor evoca minunatele cîntări religioase legate de Învier.

– Cum se pregătește corul gazdă, corul „Pro musica” pentru cea de-a doua ediție a festivalului de muzică sacră? – l-am întrebat pe dirijorul *Gheorghe Flueraș*.

– Ca înaintea fiecărei întâlniri de acest gen, avem mai multe repetiții și învățăm cîntece noi, respectiv le înprospătăm pe cele învățate acum un an sau mai de demult. Bineînțeles, ne străduim să fim printre cei mai buni. Scopul principal al

În prima sîmbătă de după Paști sînteți invitați la Giula

O adevărată sărbătoare a muzicii religioase

repetițiilor este ca membrii corului să se „audă” unul pe celălalt, să alcătuiască o comunitate și în interpretare.

– Dvs. conduceți și corul din *Chitighaz*? Și ei vor participa la festivalul de la Giula?

– Bineînțeles, vor sosi la întâlnire toate formațiile corale românești din Ungaria. Atît corul din *Chitighaz*, cît și cel al femeilor din *Bătania*, dar este invitat și corul românesc din *Apatuș*. Pe acesta din urmă îl aștept cu mare nerăbdare, fiindcă am auzit că în ultima perioadă s-a dezvoltat, a evoluat foarte mult. Despre *chitighăzeni* aș mai menționa că în urmă cu trei săptămîni am participat la *Aletea*, la o manifestare care se încadra în ciclul „Millenium”, organizat la nivel județean, dar într-o fază mai începătoare. Aici cele mai bune formații au fost

calificate în finala pe județ. Spre marea mea bucurie, ne-am prezentat așa de frumos în fața juriului, încît ne-au calificat imediat pentru faza finală, care va avea loc în luna iunie la *Săcal*.

– Dar acest festival va fi internațional. Ce de coruri sosesc la noi de peste granițe?

– Gîndul nostru de la bun început a fost să arătăm și altora ce realizări frumoase pot fi făcute la nivelul corurilor mixte, corurilor de bărbați, ș.a. În acest an va sosi la noi Corul *Ars Nova* din *Pitești*, care participă aici pentru prima dată, dar care ne-a invitat deja la ei acasă pe 1 iulie a.c., la Festivalul Internațional *Dumitru Georgescu Chiriace*. Alături de acesta mai vine și Corul *Camerata Felix* din *Oradea*, respectiv Corul *Emil Montșia* din *Arad*.

– După informațiile mele, în acest an festivalul nu va avea loc în biserică, adică în *Catedrala din Giula*, cum a fost acum doi ani, ci la Centrul cultural român. De ce?

– Mie mi s-a pus întrebarea în următorul fel: ce părere aveți, dacă festivalul din acest an va avea loc la centrul cultural român din *Giula*? Părerea mea personală este că nu ar fi rău dacă această întâlnire s-ar organiza și de această dată în biserică, avînd în vedere că acesta este locul cel mai potrivit pentru a se cînta melodiile religioase. Există o variantă în discuție: corurile să prezinte în biserică, după vecernie, un scurt program, după care să se deplaseze la centrul cultural din strada *Liceum*.

– Pe cine așteptați la acest festival?

– Ca întotdeauna la aceste manifestări, publicul este compus în primul rînd din membrii de familie, rude, prieteni ai coriștilor, sînt reprezentate instituțiile românești din Ungaria, în primul rînd din *Giula*, dar îi așteptăm pe toți cei pe care îi considerăm apropiați noștri și care iubesc muzica corală.

- va -

Un studiu despre autoconducerile de minoritate

Csefői Ferenc — Póliás Kóvács Ilona

KISEBBSÉGI
ÖNKORMÁNYZATOK
MAGYARORSZÁGON

Atelierul Academic de Cercetare a Minorităților din țara noastră a editat recent un volum cu titlul „Autoconduceri de minoritate în Ungaria”, care prezintă experiențele din primii patru ani ale modelului de autoconduceri de minoritate, sistem care este unic în toată Europa. Nici până la ora actuală nu este clarificat rolul acestor

instituții de reprezentanță – se arată în cartea apărută la Editura Osiris. O altă problemă actuală a acestui model este relația dintre autoconducerile de minoritate și autoguvernările locale. Până când ele nu vor conlucra și nu vor avea o strategie practică, nu se poate imagina adevărata protecție a drepturilor minorităților. Volumul dezbate patru teme mari: bazele juridice ale autoconducerilor de minoritate; analiza empirică a funcționării autoconducerilor de minoritate (1994–1998); experiențele funcționării autoconducerilor pe țară ale minorităților și studii despre funcționarea autoconducerilor locale. Dintre reprezentanțele pe țară au fost dezbătute numai cele ale germanilor, slovacilor, croaților, țigănilor, grecilor, armenilor și bulgarilor. La capitolul analizei funcționării autoconducerilor locale s-a scris și despre una românească, și anume, despre activitatea din primul ciclu (1995–1998) a Autoconducerii Românești din Seghedin.

CONCURS

Atelierul de Cercetare a Minorităților din cadrul Academiei Maghiare de Științe lansează un concurs pentru ocuparea posturilor de cercetător științific care se ocupă cu prezentul minorităților din Ungaria. Condiția este cunoașterea activă a unei limbi mondiale și a unei limbi de minoritate. Este de preferință diploma de jurist sau de sociolog. Dosarele de participare pot fi înaintate până la data de **31 mai 2000**, cu anexarea unui curriculum vitae și lista publicațiilor. Adresa: AKM, 1014, Budapesta, str. Űri nr. 53.

Sărbătoare în cinstea mileneului la Leucușhaz

În ultima sîmbătă a lunii aprilie, oaspeți din diferite părți ale țării au sărbătorit împreună la Leucușhaz inaugurarea drapelului mileneului și a picturii monumentale despre încoronarea lui Ștefan, creație a tînărului artist *Corvus Kora Róbert*. Pictura a fost sfințită de preotul catolic din comună și preotul ortodox *Florin Olteanu* din Chitighaz. Partea culturală a zilei (participarea unei echipe de dansuri populare și o orchestră din Chitighaz) a fost organizată de Autoguvernarea Românească din Leucușhaz.

Cheia păcii este protejarea minorităților

Popoarele din Europa Centrală trebuie să caute drumurile izbucirii împreună, și nu unul împotriva celuilalt. – acesta a fost mesajul principal al celei de-a șaptea întruniri a președinților de stat din această regiune a Europei. Pe lângă șefii de stat din Austria, Bulgaria, Cehia, Croația, Germania, Polonia, Slovacia, Slovenia, Ucraina a sosit la manifestarea din Székesfehérvár și președintele României, *Emil Constantinescu*. Cu acest moment festiv, președintele român i-a acordat președintelui *Göncz Árpád* cea mai înaltă distincție din țara sa, Steaua României.

Politicienii au căzut de comun acord că acum, în pragul secolului XXI, este cea mai bună șansă pentru crearea unității europene. Au atras atenția asupra pericolelor xenofobiei, a încălcării legii minorităților. Președintele croat a accentuat că în regiunea noastră cheia păcii înseamnă protejarea drepturilor minorităților. Integrarea minorităților care trăiesc în situații dezavantajoase, importanța legăturilor transfrontaliere și – în urma catastrofelor ecologice din ultimul timp – apărarea naturii au fost cele mai arzătoare probleme despre care au discutat la întâlnirea de la sfîrșitul săptămînii trecute cei 11 șefi de stat din Europa Centrală. (Informație MTI)

Sala de spectacole a Centrului Cultural din Bătania (foto din arhiva redacției)

Unde să se mute Casa de Cultură din Bătania?

Din banii adunați de la locuitorii orașelului Bătania în anii 1930, Biserica Romano-Catolică a construit o casă de cultură. Din motivele istorice bine cunoscute, la 30 august 1951 Biserica a fost obligată să predea orașului această clădire. În anii 1980, Primăria a cheltuit 4 milioane de forinți pentru reînnoirea și dezvoltarea clădirii. Acum, după schimbările politico-sociale, Eparhia din Seghedin revendică dreptul retrocedării clădirii sau o lasă în proprietatea orașului, dar contra unei despăgubiri de 40 milioane de forinți. Imobilul are o valoare de cca. 5 milioane de forinți (măcar că a fost construită, pe vremuri, din banii locuitorilor).

Primăria a oferit 10 milioane, dar Eparhia nu e dispusă la nici o reducere din cele 40 de milioane. Adică, Eparhia pretinde drepturile sale și nu ia în considerare nimic altceva! Întrebarea e numai că unde să se mute Casa de cultură din Bătania (care a fost construită din banii locuitorilor și a fost reînnoită din banii orașului) până la 30 octombrie 2000, termen acordat Primăriei pentru a aduce decizia definitivă?

MIC

Echidistanța sau presa și acoliții ei

Din momentul ce a fost lansat sloganul „*ocupați Uniunea!*”, a început o luptă funestă și, evident, de prisos pentru luarea în posesiune a săptămînalului *Foaia Românească* (atunci, în 1994, titlul ziarului era *Noi*). Chemarea la „*luptă*” a fost emisă, printr-o circulară, după alegerile locale din 1994 și înainte de înființarea Autoconducerii românilor din Ungaria (1995).

Evocăm acest episod de tristă amintire nu pentru a lovi în cineva sau a face reproșuri, ci pentru a sesiza o trăsătură destul de generală a noastră, a românilor din Ungaria, care s-a răspîndit de-a lungul anilor: dorința de stăpînire și de explorare a ei în interese proprii, caracteristică care, de obicei, nu poate fi impusă decît în detrimentul cauzei comune, obștești sau a altora. Cei care au profitat de trecerea la un alt sistem de autoorganizare, legiferat în 1993, punînd mîna pe „putere” și avantajele ei, nu și-au pierdut vremea cu introducerea unor noi activități culturale, mai adecvate noii structuri și împrejurărilor politice post-totalitare, ci au trecut numaidecît la luarea în stăpînire a unei tradiții și activități cu o vechime de 5 decenii a Uniunii, asociație legitimă din toate punctele de vedere, care și-a exprimat expressis verbis voința de a-și continua activitatea pe care, în plus, a reușit, cît de cît, să o modernizeze. Astfel, tactica greșită, vrînd-nevrînd, a transformat „Autogovernarea pe țară” într-o formă fără fond, provocînd totodată conflicte extrem de dăunătoare.

Strategia „ocupaționistă” de ieri și de azi, care vizează, printre altele, acapararea săptămînalului, nu poate fi decît dezastruoasă. Mai precis: dezastruoasă din punct de vedere profesional, avantajoasă, trebuie să recunoaștem, din punct de vedere material pentru acoliții interiori ai organului de presă subvenționat de bugetul statului cu o oarecare generozitate. Numai că ziaristica este o meserie gîngășă și necesită, într-o societate democratică și civilizată, obiectivitate, echidistanță față de diferitele orientări politice și culturale, față de grupuri și grupulețe de idei, de un stil echilibrat și, înainte de toate, de condeieri dibaci. Prin urmare,

avem de-a face cu o meserie care are nevoie de autonomie, libertate și independență pentru a-și putea îndeplini obligațiile față de cititori, care au tot dreptul la o informare corectă, la o lectură frumoasă și utilă.

Avînd de-a face cu un organ „central”, destinat – printr-o finanțare garantată de către stat – tuturor românilor din țara noastră, indiferent de orientările politice sau convingerile confesionale ale membrilor comunității, monopolizarea săptămînalului de către una din organele centrale, „*Uniune*” sau „*Autogovernare*”, amîndouă „*pe țară*”, constituie o interpretare eronată a intenției puterii statale. Editor poate fi și una, și cealaltă,

sau o întreprindere oarecare, important este ca jurnalul să reflecte în mod obiectiv situația comunității și aspirațiile acesteia în complexitatea lor. Între 1957 și 1993, *Foaia Noastră* a fost scoasă de o întreprindere de stat din Budapesta, iar după ce a trecut în competența Uniunii Românilor din Ungaria s-au luat numaidecît măsurile necesare (chiar dacă, poate, nu chiar cele mai adecvate) pentru a o distanța de conducerea reprezentanței politice de atunci, asigurîndu-i o autonomie editorială, financiară, administrativă și ideatică posibilă în acele împrejurări în care totul se schimba de la o zi la alta. Editura, care a scos un număr considerabil de cărți, respectiv redacția *Foii* au fost supravegheate de un Comitet Editorial, pe care, printr-o decizie greșită, Prezidiul Uniunii l-a desființat în 1996.

Comitetul Editorial nu trebuia desființat, ci completat cu reprezentanții Autoconducerii Românilor din Ungaria și ai Bisericii Ortodoxe și Bapiste.

De altfel, cunoscut este faptul că „legitimitatea” Editurii *Noi* nu a fost contestată niciodată de organele competente ale statului (Oficiul de Impozite și Control Financiar, banca giulană care i-a deschis contul necesar pentru a putea funcționa, Oficiul pentru Minoritățile Naționale și Etnice etc.), ci numai și numai de cei care au părăsit editura, respectiv revista și, evident, conducerea „Autogovernării”.

Ambiția Autoconducerii de a pune mîna pe editarea unui ziar cu o vechime de cinci decenii nu poate fi interpretată decît ca o aberație, o convulsie disperată a unor oameni care nu știu ce fac, mai precis, care vor să distrugă ceea ce o mîna de oameni încearcă să realizeze cu chiu și vai de la o săptămînă la alta. Eva Iova și mica ei echipă face eforturi disperate pentru a da acestei gazete o ținută profesională acceptabilă.

În altă ordine de idei, nu este, însă, acceptabilă nici încăpățînarea cu care *Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria* își rezervă dreptul de proprietate. Dacă politica este o măiestrie a compromisurilor, cele două părți „beligerante” ar trebui să fie capabile să ajungă la un modus vivendi în această chestiune, adică editurii să i se asigure independența pe care a avut-o odată, ceea ce înseamnă, printre altele, că redactorul șef, directorul și angajații gazetei nu ar putea să facă parte din organele de conducere ale organizațiilor centrale (*Uniunea*, *Autoconducerea*), iar conținutul ei să-și păstreze obiectivitatea actuală și să țină morțiș la echidistanță la care ne-am referit.

Numai ziariști independenți sînt capabili să susțină o publicație obiectivă, de calitate. Aceasta este miza, ultima rațiune. Toate celelalte considerente sînt zadarnice, demne de blamul omului de bun simț.

Gh. Petrușan

Și totuși – Eminescu

Despre anumite polemici privitoare la semnificația și locul poetului Mihai Eminescu în constelația culturii românești am aflat doar sporadic, tangențial. Am desprins însă din toate aceste discuții că nimeni nu contestă integritatea poetului. Ceea ce se face azi din partea mai multor exegeți este doar o analiză lucidă care doarește să cinstească memoria poetului într-un mod demn și cinstit, apărînd opera integrală (deci nu doar poezia, ci și proza cu toată esența ei literară, filozofică, publicistică) și valoarea acesteia de orice exagerări, de interpretări tendențioase, de tălmăciri eronate, de ideologii fabricate din calcul. Un alt factor care intră în jocul spiritelor se referă chiar la poezia eminesciană, pe care unii vor s-o exproprieze, alții ar „traduce-o” în poezie populară, iar alții o socotesc o culme filozofică, care nu poate fi luată pe buze de oricine.

Toate aceste exagerări, mi se pare, au totuși o trăsătură comună și absolut pozitivă: țin trează flacăra, mențin interesul pentru poezia eminesciană. Nu de parcă vreodată ar fi fost dată uitării sau diminuată, numai că acum, în acest fel, anul 2000, ca An Eminescu, cîștigînd noi valențe.

În altă ordine de idei aș contrazice teoria cum că poeziei eminesciene nu-i face neapărat bine dacă se învață (obligatoriu) la școală, dacă în anii de studii se analizează viața și opera lui Eminescu. Fiindcă, se apreciază, ce e obligatoriu generează tocmai o reacție contrară. Iar în anii de școală elevii primesc o imagine unilaterală (sau prea palidă) despre adevărata valoare a creației poetului.

În schimb, ceea ce știu cu certitudine: Eminescu a făcut și face încă cel mai mult pentru păstrarea limbii române aici, printre românii din Ungaria. De nu ar fi creat minunatul poet, lirica românească de inspirație populară ar fi cu mult mai săracă, iar copiii români din Ungaria nu ar mai ști limba nici pe-atîta. Fiindcă noi, adulții, știm că literatura română are și alte culmi, și alte personalități uriașe. Dar mă îndoiesc dacă elevii noștri s-ar adăpa cu aceeași pasiune la izvoarele lirice ale unui Blaga sau Arghezi. Pentru că și pentru elevii români de azi *Ce te legeni* sau *Revedere* sînt momente literare preferate.

E mult, e puțin, nu-mi pot da seama – dar e sigur.

E. I.

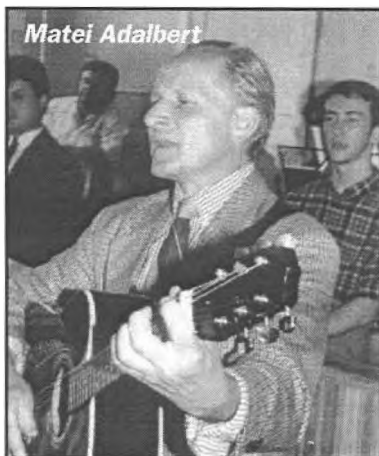

Ovidiu Maitec: Eminescu (Oradea) fragment

O muzică născută din experiența întâlnirii cu Dumnezeu

Cunoscutul cântăreț de muzică creștină **Matei Adalbert** s-a născut într-o familie de credincioși ortodocși și catolici. De mic copil a frecventat biserica, iar mama lui i-a dat o educație aleasă. În tinerețe a fost pasionat de sport: fotbal și atletism, însă în această perioadă a uitat de biserică. O altă pasiune a sa este muzica, o pasiune careia mai apoi i-a dat curs. Așa că a urmat Școala de Muzică din Oradea, secția canto. După ce a absolvit, încurajat fiind de fratele lui, s-a alăturat unei formații de muzică rock. Atmosfera din acel grup, mai precis consumul de alcool, fumatul și vocabularul vulgar l-au decepționat și l-au făcut să caute ceva mai bun. În tot acest timp obișnuia să-și negligeze soția și fetița, conturându-se în familia lui o criză din ce în ce mai adâncă. Ajuns în pragul divorțului, Matei Adalbert s-a întors cu fața înspre Dumnezeu. Într-o zi de iulie a anului 1988, invitat de un prieten credincios, a intrat în fața lui Dumnezeu mărturisindu-și neputințele și falimentele și L-a primit pe Domnul Isus Cristos în inima lui. Deși iubea la fel de mult muzica, nu mai simțea nici o atracție pentru muzica rock. Cu ocazia sărbătorilor de iarnă a început să vină cu el la biserică și soția lui, astfel că în 16 aprilie 1989, atât el cât și soția lui au încheiat legământul cu Domnul Isus în apa botezului.

Pentru că îl iubește pe Dumnezeu

care i-a schimbat viața și i-a reîntregit familia și pentru că desigur iubește muzica, acum Matei Adalbert cântă doar pentru onoarea lui Dumnezeu. De la întoarcerea lui la Dumnezeu a scos două casete cu cântări: „Ce mult ne-a iubit” și „Nicidecum n-am să te las”.

Împreună cu grupul muzical „Vestea bună” pe care îl conduce, întreprinde misiuni în închisori, prin bisericile de la sate. Au vizitat chiar biserici din Moldova. În data de 23 aprilie 2000, de Florii, au fost oaspeții de seamă ai bisericii Baptiste din Micherechi. Vă îndemnăm din toată inima să ascultați muzica pe care Matei Adalbert o cântă, o muzică inspirată din experiența întâlnirii lui cu Dumnezeu.

— Cătă —

Grupul „Vestea Bună”

Cuvinte pentru tăblița inimii

Biblia nu dă definiții, ci prezintă caractere și face referiri la caracter, numindu-l „omul dinlăuntru”. Omul din afară reprezintă persoana; omul din lăuntru reprezintă personalitatea. Omul de afară îmbătrânește, omul din lăuntru nu îmbătrânește, nu este supus entropicii (2 Cor. 1:16).

Caracterul nu se naște odată cu persoana. El se formează prin dragostea și grija părinților. Este datoria lor să instileze în inima copiilor principiile pe care Dumnezeu le-a instilat în lăuntru lor. (Tim. LaHaye)

Mai presus de orice pictor, mai presus de orice sculptor sau orice alt artist, eu îl prețuiesc pe cel ce este dibaci în arta formării sufletului copiilor. (Ioan Gură de Aur)

Întrebăm ce ar trebui să facem, nu ce ar trebui să fim. Întrebăm cum am putea schimba mediul înconjurător, dar nu cum am putea schimba caracterul nostru. Ceea ce suntem are valoare, de aceea trebuie să ne formăm un caracter bun. (Stanley C. Baldwin)

Fii om de caracter!

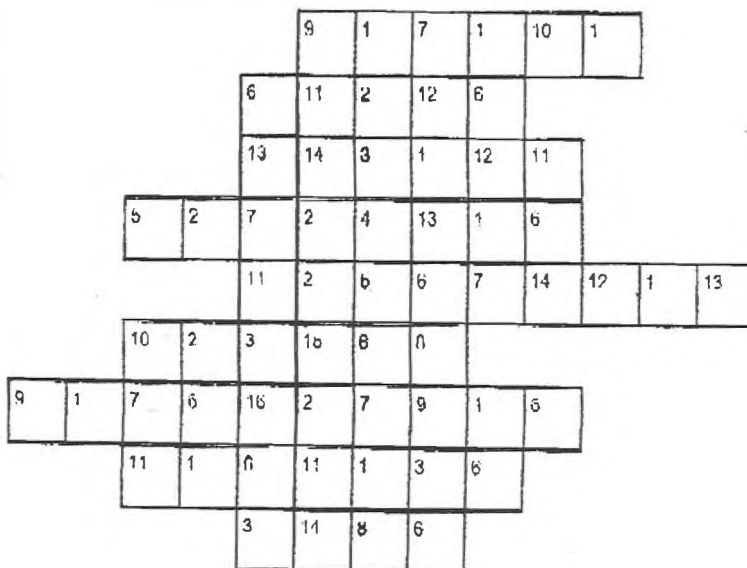

Cu mult înainte de Christos, oamenii înțelepți au dat o foarte mare importanță cunoașterii de sine. Pittacus din Mitilene (652-569 î.d.Ch.) considerat unul din cei șapte înțelepți ai lumii antice, avea dictonul: „Cunoaște-te pe tine însuși”, care a fost săpat cu litere de aur în templul lui Apolo din Delfi. Acest principiu a fost preluat mai târziu de Soctare, ca principiu de bază al filozofiei. Acest Socrate a spus: „Caracterul omului este ca umbra ce îl însoțește pretutindeni; câteodată merge înapoia lui, altădată merge înaintea lui, uneori e mai lungă, alteori e mai scurtă”.

Caracterul este o forță superioară care îți înlesnește succesul în acțiune. Și aceasta fără prea mare efort din partea ta. Dacă tu te preocupi de caracter, el va rezolva o serie întreagă de lucruri. Cuvântul tău, chiar și cu greșeli de exprimare, va avea efect asupra celor ce te ascultă. Ei nu se vor opri la greșeli, ci vor avea în vedere scopul pe care-l urmărești. Benjamim Franklin, care a urcat de la treapta de om de rînd la aceea de șef al statului, și-a atribuit succesul său nu atât de mult talentelor sale sau puterii în vorbire, căci a fost slab în aceste privințe, ci integrității caracterului său: „Acesta a făcut să am greutate în fața concetățenilor mei. Am fost un vorbitor slab, nu am fost niciodată elocvent. Eram supus multor ezitări în alegerea cuvintelor și n-am fost mereu corect în limbajul meu; totuși mi-am atins scopul.”

Caracterul este o carte de vizită, nescrisă pe hîrtie, dar săpată în adîncul ființei care te prezintă oriunde, oricînd și oricui. El se exprimă prin felul în care te îmbraci, cum te porți în familie, în biserică, în societate, prin felul în care conduci bicicleta, căruța sau mașina; prin felul în care îți alegi prietenii. Nu uita vorba din bătrîni: „Păsările de aceeași pene zboară împreună” sau „Spune-mi cu cine te împrietești, ca să-ți spun cine ești”. Toate adevăresc, fără grai, ce fel de caracter ai. Faptul că îți ții cuvîntul sau îți-l calci, că ești punctual sau veșnic întîrziat, că ești ordonat sau dezordonat, că privești lucrurile de fond sau doar pe cele de suprafață, că iubești curătenia sau că te complaci în murdărie, că ești aprins sau blînd, că ești certăreț sau pașnic, că ești mîndru sau smerit, că te bucuri de lucrurile ușuratică sau de cele serioase, toate acestea, absolut toate, spun ce fel de caracter ai. Nu putem să ni-l ascundem. Toate vorbele, toate mișcările, toate faptele noastre ne trădeză. Ele spun în gura mare, ce fel de caracter avem.

— Daniel —

Înlocuind cifrele cu litere veți afla pe vertical, de la A la B, orașul în care a luat ființă prima Biserică Creștină, iar pe orizontal numele unor orașe în care s-au înființat biserici în primul secol creștin.

Programul de duminică al Bisericilor baptiste

Cenadul Unguresc –
Chitighaz –

ora 9.30 și 14.00 – serviciu divin
ora 9.00 – oră de rugăciune
ora 10.00 și 15.00 – serviciu divin
ora 9.00 – oră de rugăciune
ora 10.00 și 17.00 – serviciu divin

Micherechi –

Știți că aceste cuvinte au fost adresate apostolului Toma de către Iisus. Opt zile trecuseră de când Domnul se sculase din morți. În acest răstimp el s-a arătat de mai multe ori ucenicilor Săi. S-a arătat femeilor mironosite, la doi din învățăceii care mergeau spre Emaus, iar către seară, în însăși ziua învierii, s-a arătat cetei apostolilor care stăteau închisi în casă de frica iudeilor. Toți care L-au văzut s-au umplut de bucurie și de nădejde. Toți au crezut în El și I s-au închinat.

Doar unul a rămas nemîngîiat și cu inima tulburată de îndoieli. Toma nu era de față cînd Domnul i-a vizitat pe ucenicii Săi. Cînd s-a întors la prietenii lui, aceia i-au spus marea veste: „Am văzut pe Domnul”. Dar Toma n-a primit mărturia fraților săi și nu le-a împărtășit bucuria. S-a încăpățînat să nu dea crezare decît unei experiențe personale. „De nu voi vedea în mîinile Lui semnul cuielor și de nu voi pune mîna mea în coasta Lui, nu voi crede” (Ioan 20, 25).

După opt zile, Mîntuitorul a venit iarăși la ceata ucenicilor Săi. De data aceasta Toma era de față. Cel dintîi cuvînt al lui Iisus a fost adresat către dînsul. Domnul l-a chemat să se apropie, să pipăie, să se convingă, să creadă. Necredinciosul s-a apropiat, a văzut, desigur a și pipăit urmele rănilor și a sfîrșit prin a crede, exclamînd: „Domnul meu și Dumnezeu meu” (Ioan 20, 28). Atunci Mîntuitorul i-a dat răspunsul care răsună ca un ecou atît de puternic pînă astăzi: „Tomo, ai crezut fiindcă ai văzut. Fericiți cei ce nu au văzut și au crezut”. (Ioan 20, 29).

Socotim că este de cea mai mare trebuință să ne oprim astăzi la această „fericire” arătată de Domnul Iisus și să căutăm a-i descoperi înțelesul.

Ce este credința de care vorbește Fiul lui Dumnezeu?

În ce constă fericirea legată de ea? Multe s-au spus și se spun despre virtutea credinței. Dar puțini își dau seama de importanța ei pentru viață, de puterea ei pentru sufletul omnesc, o putere care poate să mute și munții din loc, după cum zice Scriptura.

Conștiinți sau nu, noi trăim prin credință toată viața. Ea stă la temelia faptelor noastre de fiecare zi. Noi „credem” în medicul care ne tratează de boală, „credem” în tableta pe care ne-o dă farmacistul. Avem încredere în banca la care ne depunem economiile, în casa de asigurări care ne garantează pensia la caz de accident sau de bătrînețe. N-am fost niciodată în Australia, dar credem că acea țară există. N-am văzut cu ochii globulele roșii din sînge sau microbi tuberculozei, dar știm că există globule și microbi. De unde știm? Din spusele altora. Alții au văzut, au cercetat, au mărturisit. Noi trăim pe temeiul spuselor lor. Credința religioasă este una din aceste încredințări, dar cea mai importantă dintre toate și cu urmările cele mai hotărîtoare. A „crede” din punct de vedere creștin este a te rezema pe cuvîntul lui Dumnezeu și a trăi din adevărul lui. Sau cum spune Sfîntul Apostol Pavel: „Credința este încredințarea celor nădăjduite, dovedirea lucrurilor celor nevăzute” (Evrei 11, 1).

Duminica Tomii Credința

„Fericiți cei ce n-au văzut și au crezut”...

E vorba de o renunțare la noi înșine, de o încredere în persoana Celui ce ne-a creat și ne-a mîntuit. Dumnezeu s-a descoperit oamenilor în multe feluri, în multe rînduri. El a vorbit patriarhilor, profeților, aleșilor Săi din fiecare neam și neam, după cum ne spun Scripturile. La urmă, într-un chip desăvîrșit, Dumnezeu s-a manifestat lumii în persoana Cuvîntului Său care s-a întrupat și a viețuit între oameni acum mai bine de 19 veacuri. Despre Iisus Hristos, de faptele și învățăturile Lui au scris cărți acele persoane care au trăit în preajma Mîntuitorului și au fost martori oculari ai acelor întîmplări. Biserica a păstrat acele cărți și pe temeiul Evangheliilor propovăduiește adevărurile mîntuitoare, învățătura despre cele ce nu se văd și în care nădăjduim. Acum, credința este un dar dumnezeiesc prin care noi, ajutați și călăuziți de Duhul Sfînt, ne încredem în cele ce ni le-a descoperit Dumnezeu și ne orientăm viața potrivit acestei lumini mai presus de lume. Credința este mai întîi o smerită supunere a minții noastre sub ascultarea divină. Că lumea a fost creată de Dumnezeu, că El ocîrmuiește universul întreg și viața noastră personală, că pentru păcatele noastre Fiul lui Dumnezeu a mu-

rit, a înviat și s-a suit iarăși la Tatăl, că este o înviere a morților și o judecată de apoi, iată „crezul” nostru pe care îl mărturisim și care stă la temelia tuturor faptelor noastre.

Dacă primim ca adevărate cuvintele oamenilor care uneori greșesc iar alteori ne înșală, cum să nu dăm crezare cuvintelor Aceluia care este Adevărul și Viața și care ne-a iubit pînă la moartea de pe cruce? Firește, în Sfintele Scripturi sînt unele lucruri cu anevoie de înțeles, iar în învățătura Bisericii se află unele îndatoriri grele. Să ne gîndim doar la minunile din Evanghelii, la taina Sfintei Cuminecături, la porunca lepădării de sine... Însă tocmai aici stă puterea și meritul credinței, de aici iese binecuvîntarea și fericirea: omul să se dezbrace de sine, de trufia rațiunii sale și să se supună autorității iubitoare a Creatorului: „Adevărat zic vouă: că dacă nu vă veți întoarce și nu veți deveni ca pruncii, nu veți intra în împărăția lui Dumnezeu” (Mat. 18, 3). Biblia ne prezintă nemărate cazuri de astfel de rezemare pe spusele Stăpînului creștin.

Poruncit-a Dumnezeu lui Avraam să iasă din Mesopotamia și să meargă spre apus pentru a primi alt pămînt. Patriarhul n-a șovăit o clipă, a lăsat toate și s-a dus în Canaan.

Dumnezeu mai tîrziu i-a spus să-i aducă jertfă pe unicul său fiu, pe Isaac. Avraam și-a înăbușit orice sentiment părintesc și era gata să-l junghie pe copil, căci „se gîndea că Dumnezeu poate să-l învieze și din morți” (Evr. 11,19). Tocmai pentru această supunere și credință el a fost binecuvîntat să fie părintele tuturor ce aveau să se mîntuiască.

Tot astfel Moise prin credință a ieșit cu poporul biblic din Egipt, fără a se teme de oștirile lui Faraon. În tot timpul anilor petrecuți în pustie el a biruit „în nădejde, ca și cum ar fi văzut pe Cel nevăzut” (Evr. 11, 27).

Post-a, oare, ușor de primit vestea de la înger că Fecioara va naște fiu? Nu, desigur! Și totuși Maria Preacurata a crezut celor spuse ei de la Domnul și a rostit neuitatele cuvinte: „Fie mie după cuvîntul tău” (Luca 1, 38).

În același chip au crezut apostolii care au părăsit părinți, case, rudeni, năvoade și au urmat lui Iisus. Așa au crezut și mucenicii care au suferit prigoniri și moarte pentru nădejdea celor nevăzute, asemenea tot acel nesfîrșit număr de oameni sfinți din toate vremurile și din toate părțile lumii care s-au lăsat călăuziți, ca de un far luminos, de îndreptarul Scripturilor și de învățătura sfintei Biserici.

Surgerea anilor n-a schimbat nimic din obligația virtuții de care ne ocupăm. Și astăzi ca și în zilele cînd Fiul Omului petrecea între oameni și le vorbea față către față, a crede înseamnă a avea convingerea lui Avraam, nădejdea lui Moise, smerenia de cuget a Fecioarei Maria, ascultarea apostolilor, înseamnă a răspunde „da” la toate chemările ce ne vin de dincolo de lume. „Ferice de cei ce n-au văzut și au crezut”.

Atîrnă de noi să ne facem părtași de această „fericire” a credinței, de puterea ei binecuvîntată.

Partea lui Dumnezeu s-a făcut și se împlinește mereu cu noi. Cînd ne-am botezat, Duhul Sfînt ne-a împărțita darul credinței. Dumnezeu ni se descoperă neconținut prin propovăduirea Bisericii. Hristos este viu, mereu prezent în mijlocul nostru, chemîndu-ne la EL...

Atîrnă de noi să ne deschidem spre Dumnezeu, să ascultăm chemarea Domnului Iisus, să credem în El și să ne predăm cu totul Lui, și predîndu-ne, să avem parte de o bucurie și de o putere negrăită.

„Fericiți cei ce n-au văzut și au crezut”. Vremea nu-mi permite să vă arăt astăzi toate binecuvîntările care ne vin prin această virtute dumnezeiască. Ele sînt de un preț mai mare decît tot aurul și argintul.

O lume creată de o Putere nevăzută, o lume a ordinei și a iubirii, un Părinte care ne poartă de grijă, un Mîntuitor care ne iubeste și este cu noi în bucurii ca și în necazuri, o fericire veșnică ce ne așteaptă după ce vom trece din această lume, — iată doar cîteva din bucuriile și mîngîierile credinței. Dar despre aceste lucruri vă voi vorbi altă dată. Acum închei cu îndemnul Sf. Apostol Petru care zice: „Credeți în Dumnezeu fără să-L vedeți și vă veți bucura cu o bucurie negrăită” (I. Petru 1,8).

Amin!

Cenadul Unguresc: a doua zi de Paști, la cimitirul ortodox

Orarul slujbelor ortodoxe de duminică, 14 mai 2000

Apateu –	ora 9.00 – pr. Origen Sabău
Bătănia –	ora 10.00 – pr. Ilie Ciocan
Budapesta –	ora 10.00 – pr. Marius Maghiaru
Catedrala din Giula –	ora 10.00 – P.S. Sofronie
Cenadul Unguresc –	ora 9.30 – pr. Aurel Becan
Chitighaz –	ora 9.30 – pr. Florin Olteanu
Cristor –	ora 9.30 – pr. Alexandru Șereș
Giula II. –	ora 8.30 – pr. vicar Pavel Ardelean
Jaca –	ora 10.00 – pr. Cosmin Pop
Micherechi –	ora 9.00 – pr. Ioan Bun
Otlaca-Pustă –	ora 8.30 – pr. Teodor Marc
Peterd –	ora 10.00 – pr. Petru Pușcas
Săcal –	ora 11.00 – pr. Origen Sabău

Programul Adunării „Oastea Domnului” din Micherechi
Duminică. ora 17.00 – program religios
Marți. ora 18.00 – oră de rugăciune

Concurs pe țară din limba și literatura română

Vineri, la 30 aprilie, în sediul ATRU din Giula s-a organizat pentru liceeni Concursul pe țară din limba și literatura română și cunoștințe din istoria și cultura poporului român (OKTV), aspect prin care întregul concurs a primit un caracter de naționalitate.

Competiția este organizată de Biroul Național de Servicii pentru Învățământul Public, care inițiază acest concurs din mai multe discipline, printre ele și din limba română. De altfel, concursul OKTV se organizează de cinci ani și în fiecare an 6 elevi au ajuns în finală.

– Ce câștigă acești copii, elevi de liceu?

– Câștigă foarte mult. – Îmi răspunde *Viorica Oros Fábrián*. – Primii trei câștigători ai concursului intră fără admitere la facultate și nu trebuie să dea examen de bacalaureat din limba și literatura română. Iar toți cei care participă la această întrecere sînt scutiți de bacalaureat din limba română.

– Cîți membri are juriul și ce componență are?

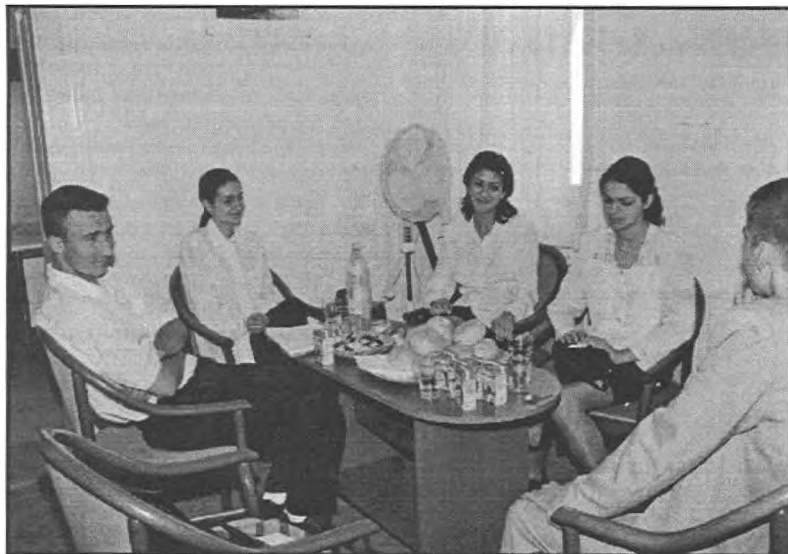
– Președintele juriului este *dr. Gheorghe Petrușan*, membrii fiind: profesorul *Mihai Cosma* din Seghedin, profesoara *Kese Katalin* de la Universitatea ELTE din Budapesta și persoana mea. Prin faptul că membrii juriului sînt profesori universitari renumiți, concursul primește un rang deosebit.

– Înainte de faza orală este însă și o probă în scris. Cum au reușit aceștia?

– În anul 2000, dar pot spune că în fiecare an, probele în scris sînt mai bune, fapt care dovedește că elevii se pregătesc serios. Dezvoltarea asta este o tendință pozitivă, după care putem spune că a meritat să lansăm concursul la română.

Rezultatul final: pe locul întâi s-a clasat *Daniela Ianc* (clasa a III-a), pe locul doi *Vasile Martin* (clasa a IV-a), pe locul trei *Monica Ruja* (clasa a III-a), pe locul cinci *Mihai Ardelean* (clasa a III-a), pe locul 6 *Nicoleta Varga* (clasa a IV-a).

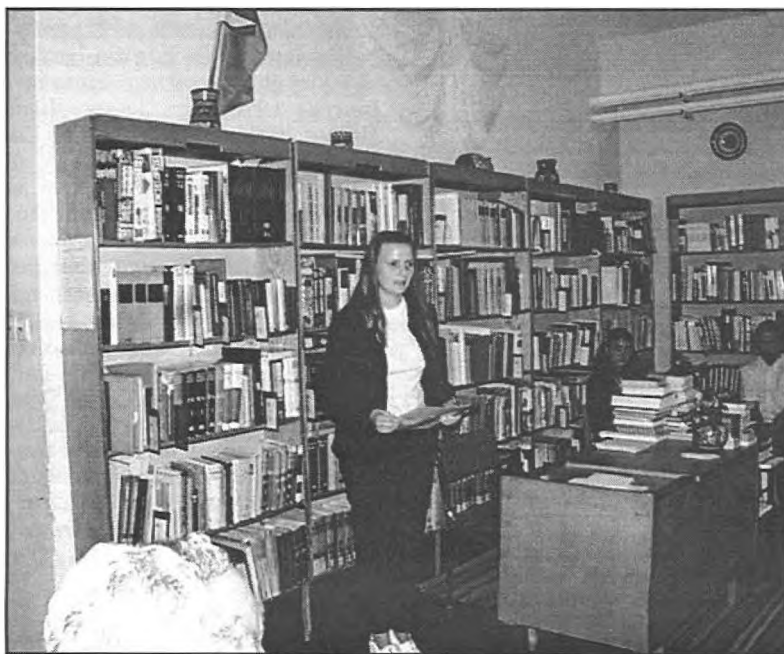
Șt. O.

Întrecere de recitare a poeziei eminesciene

În anul 2000 se împlinesc 150 de ani de la nașterea lui Mihai Eminescu, a Luceafărului nemuritor al neamului românesc.

În șirul evenimentelor consacrate amintirii geniului creator se înscrie și concursul de recitare a poeziei eminesciene. În data de 26 aprilie a.c. au sosit la Centrul Cultural Românesc din Giula elevi din satele populate și de români din Ungaria: din Aletea, Bedeu, Chitighaz, Săcal, Micherechi, cu scopul de a participa la concursul organizat de Institutul Pedagogic din Bichișciaba, de Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria și de institutul gazdă, Centrul Cultural Românesc din Giula.

În prima parte a întrunirii, s-au evocat secvențe esențiale din viața și opera eminesciană.

În continuare, cei 18 concurenți sosiți din școlile bilingve precum și din cele în care limba română se predă ca obiect de studiu, și-au pus la cîntar talentul de recitare în fața juriului compus din: *Maria Botea* profesoară, *Viorica Oros Fábrián* referent al Institutului OKSZI și *Gheorghe Martin* profesor în pensie, președintele juriului. Concursul s-a lansat în două categorii (I – clasele 5–6; II – clasele 7–8) și s-a desfășurat în două etape. În prima parte toți concurenții au prezentat una dintre poeziile propuse de organizatori.

După o scurtă pauză a urmat interpretarea poeziilor de liberă alegere. Cei mai mulți au recitat poeziile cu o bună pregătire și cu o adîncă afinitate sufletească. Concurenții învingîndu-și emoțiile au tălmăcit frumos mesajul creațiilor bine alese.

În timp ce juriul a apreciat „producțiile”, participanții întrunirii au făcut o vizită în noul edificiu. După mărturisirile lor, mulți dintre ei doresc să-și continue studiile în acest liceu, tocmai pentru a-și însuși cît mai bine limba maternă și pentru a cunoaște cît mai profund cultura românească.

Punctul culminant al întrunirii l-au însemnat cuvintele de apreciere rostite de *Gheorghe Martin*, președintele juriului și acordarea premiilor.

Din clasele 5–6 pe locul I. s-a clasat: *Adriana Martin* (Micherechi), pe locul II. *Nora Ardelean* (Chitighaz), iar pe locul III. *Gabriela Santău* (Chitighaz). Mențiunea a primit-o *Renata Rocsin* (Giula).

La clasele 7–8: premiul I. *Maria Molnar* (Chitighaz), premiul II. *Silvia Ardelean* (Micherechi), premiul III. *Ildikó Ianc* (Giula). Mențiunea a cîștigat-o *Nicoleta Netea* (Micherechi).

Cîștigătorii au fost pregătiți de profesorii: *Maria Zombai* din Chitighaz, *Dumitru Boca* din Micherechi, *Ana Secan Navratil* și *Maria Rocsin Farkas* din Giula.

Din partea organizatorilor concursului merită sincere mulțumiri și felicitări profesoara *Maria Gurzău Czeglédi* și *Mihai Tóth*, referentul Institutului Pedagogic din Bichișciaba, elevii participanți, precum și profesorii sosiți din Aletea, Bedeu, Săcal, datorită efortului depus pentru reușita acestui concurs dovedind o pregătire serioasă.

Zîmbetele și privirile strălucitoare ale elevilor ne-au convins despre reușita concursului și frumusețea zilei petrecute împreună.

Andreea Gurzău

Alina Mesaroș a câștigat la limba italiană locul doi pe țară

De când înveți această limbă muzicală?

– Din anul întâi, deci de 4 ani. Ce te-a motivat să înveți italiana?

– Puteam alege la (școală) între engleză și italiană, dar engleză mai învățasem și nu avea rost să reîncep. Astfel am ales italiana, limbă care mi-a plăcut, de fapt, dintotdeauna.

Cine te-a ajutat în pregătire?

– Tot ceea ce știu, și chiar mai mult, îi mulțumesc doamnei profesoare Florentina Oltean, care s-a ocupat cu mine nu numai la orele de italiană, ci și de câte ori a avut ocazia.

Cît timp și cu ce metode te-ai pregătit la acest concurs?

– Toate conversațiile le-am făcut în limba italiană, am urmărit filme artistice și documentare italiene și, nu în ultimul rînd, am rezolvat multe exerciții gramaticale din numeroase manuale de limba italiană.

Prin cîte faze ai ajuns în finală?

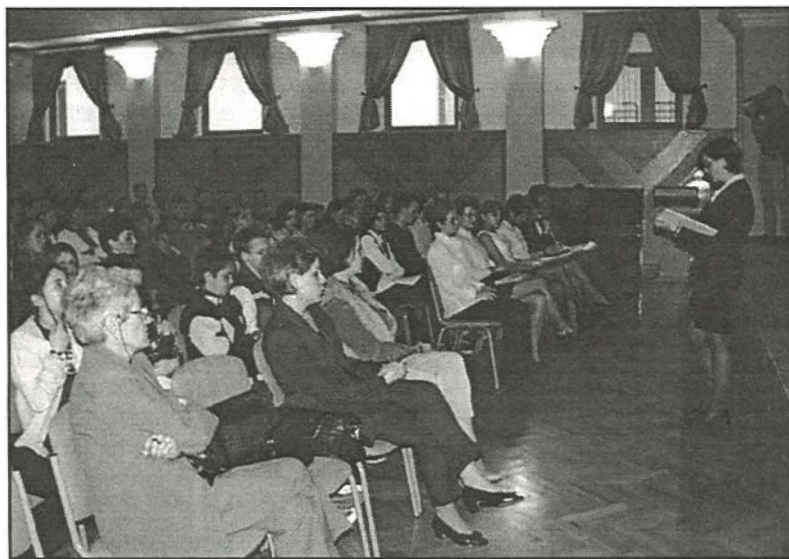
– Concursul e compus din trei faze. Prima etapă este doar în scris, după care 40 de elevi ajung în faza a doua. Aceasta s-a ținut la Institutul de Cultură Italiană din Ungaria. Acolo, pe lângă un test

gramatical în scris, a fost și o probă de audiere în laborator, precum și o conversație pe o temă la liberă alegere. Cei 20 de candidați ajunși în finală au mai avut o probă auditivă-vizuală și conversație cu două comisii, pe baza unei poze, respectiv a unui text.

La ce te obligă acest succes frumos? Ce însemnătate are că te-ai clasat pe locul doi?

– După acest succes, sînt din ce în ce mai sigură că merită să-mi continui studiile în această direcție, iar locul doi mă scutește atît de examenul de bacalaureat, cît și de cel de admitere la facultatea ELTE-BTK, unde m-am prezentat.

Eseuri și amintiri

Miercuri, la 26 aprilie a.c. Liceul N. Bălcescu din Giulia a avut muzicări de la liceele *Mikes Kelemen* și *Székely Mikó* din Sfîntul Gheorghe cu itinerarul spiritual „Pe urmele lui Eminescu”. Grupul s-a oprit mai întâi la Blaj, apoi la Giulia. De aici și-au continuat drumul spre Budapesta, Viena și Berlin. Dorința organizatorilor e de a populariza însemnătatea operei eminesciene.

Corpul didactic și elevii de la „Bălcescu” au primit cu drag și cu interes programul desfășurat în sala festivă a liceului din Giulia.

E bine să rețineți!

Între 14-24 iunie, la Bătaia va avea loc cea de a XI - lea ediție a Taberei Naționalității din Cîmpia de Sud.

La această tabără – cantonament pot participa copiii din școlile generale de naționalitate română, sîrbă și slovacă.

Povestea săptămîinii

Ce ursuleț prostuț!

(După „Winnie Ursulețul și copacul cu miere”)

Winnie Ursulețul își simțea burtica goală, stare obișnuită pentru ursuleți! E timpul să mănînc ceva dulce! Spuse Winnie.

Tocmai atunci, o albinuță bîzîi pe sub nasul lui Winnie. Și Winnie nu mai așteaptă altă invitație și se luă după albină. Winnie știa prea bine că albinele fac miere și că acolo unde sînt albine este și miere! Albinuța zbură în înaltul cerului, deasupra capului lui Winnie care nu se gîndea decît cum să pună lăbuța pe puțină miere.

Cum? Winnie îi ceru ajutorul lui Christopher Robin.

– Christopher Robin, spuse Winnie cînd se întîlni cu băiatul, văd că ai un balon... Ca să aduni miere, nu?

Băiatul îi spuse că mierea nu se adună cu balonul. Dar Winnie avea un plan în care balonul juca un rol foarte important. Winnie se rostogoli de cîteva ori într-o băltoacă, pînă se mînji cu noroi peste tot. Luă apoi balonul, care îl ridică în aer.

– Cu ce vrei să semeni?! Întreabă Christopher Robin.

– Cu un nor de ploaie, desigur, cu ce altceva? Zise Winnie, în timp ce urca tot mai sus cu balonul.

– Ia-ți umbrela și spune: „Ah, ce ploaie vine! Ce nor negru de ploaie!” îi strigă Winnie.

Ursuleț prostuț, ce ești! Rîse Christopher Robin. Planurile lui Winnie nu ieșeau niciodată cum vroia el. Christopher făcu întocmai cum îi cerea prietenul lui. Albinele nu știau ce să

creadă. Îl priveau bănuitoare, fiindcă nu mai văzuseră niciodată un astfel de nor... și, pe cînd Winnie își îndesa miere în gură – ZUUUM! – porniră la acțiune!

Winnie ținea strîns sfoara balonului, în timp ce albinele roiau în jurul lui supărate: BZZZZ! BZZ! BZZZ! Winnie își dădea seama că planul lui dăduse greș.

– Cred că astea sînt un fel aparte de albine, de-aia nu le-am putut păcăli, zise el necăjit. Albinele nu mai încetau să bîzîie, furioase.

– Christopher Robin! Strigă bietul ursuleț. Ajutooor! Albinele îl înconjuraseră de tot pe Winnie. Deodată, balonul pocni și începu să se răsucescă prin aer. Balonul se goli de aer și Winnie se prăbuși la pămînt, cu albinele roi în urma lui!

– Aici, Winnie! Îi strigă Christopher Robin.

Amîndoi se cufundară în balta cu mocirlă și albinele trecură pe lângă ei.

– Oh, Christopher Robin, ce albine ciudate!

Morala: Înainte de a acționa, trebuie să te gîndești de două ori!

Oaspeți din România

La una din școlile noastre a sosit o delegație de elevi din România. Iată lista oaspeților. Din literele numelor, punîndu-le în ordinea potrivită, puteți afla orașele de unde au venit musafirii.

1. Tina Las	6. Tița Sirb
2. Mioara Tiș	7. Dora Neahu
3. Eva Ascu	8. Ana Vocs
4. Mare Stue	9. Mia Iser
5. Iulia Bala	10. Mia Abe

Copii din țări diferite

Într-o tabără de vară Ionel a întîlnit mulți copii din străinătate. La masa de prînz stătea zilnic cu următorii:

1. Ian Gal	5. Erna Gam
2. Ana Dac	6. Lia Pono
3. Anda Flin	7. Dana Lir
4. Dan Ola	8. Ioan Golma

Dacă vreți să aflați din care țări au sosit conmesenii lui Ionel, puneți în altă ordine literele aflate în numele lor.

Atenție! Dezlegarea rebusurilor trimite-ți pe adresa redacției Foi (5700 Giulia, str. Gh. Doja. nr. 8.) pînă pe 17 mai 2000. Premiu valoros!

Pe pagina de titlu a revistei noastre e o mamă tânără cu cinci copii. Știm că azi modelul de mamă este, în general, femeia cu un sau maximum doi copii. Fiindcă printre tinerii din Micherechi și în zilele noastre mulți se angajează la mai mulți copii, noi am vizitat o familie cu cinci copii. Ziua Mamei ne îndeamnă la fiecare început de mai să mulțumim mamei, bunicilor noastre pentru grija cu care ne-au crescut, pentru atenția cu care ne-au educat.

Sînt unii care susțin că și această sărbătoare își are tradiția în anii socialismului. Dar oare cine se duce liniștit la mamă-sa, la bunică-sa fără un buchet de flori în prima duminică din luna mai?

– Acum două luni l-ai născut pe al cincilea copil, deși abia ai împlinit 30 de ani. Cînd v-ați căsătorit cu soțul tău, acum șapte ani, v-ați și plănuț să aveți familie mare?

– Da, așa ne-am propus, dar nu am stabilit concret cîți copii să avem. Acum avem cinci copii, dar poate că vom mai avea... Adevărul este că eu mă gîndesc că și dacă ne vom mai angaja la alți copii, să lăsăm să fie mai mare diferența de vîrstă între ei. Acuma toți cinci sînt mici. Cel mai mare-i Abel, apoi urmează Marc, Emil, Naomi și Dora. Numele le-am ales gîndindu-ne ca ele să se poată scrie și pronunța atît românește cînt ungurește. Am ales nume biblice, fiindcă acestea sînt și internaționale.

– Astăzi, în cele mai multe familii, femeile nu se angajează la

Copii mai mulți înseamnă și bucurii mai multe

– De vorbă cu Magdalena Puha din Micherechi –

mai mult de unul sau maximum doi-trei copii. Voi v-ați gîndit și la greutățile cu care îi veți putea crește pe acești copii?

– Nu ne-am gîndit. Din punct de vedere material parcă o ducem și mai bine în ultimii ani. Nu ducem lipsă de nimic. Poate că din cauza familiei mari, sîntem nevoiți să lucrăm mai mult. Soțul meu se pricepe la toate lucrurile de construcție a unei case, dar la fel se ocupă și cu ceea ce fac toți micherechenii: cultivarea castraveților în folie. El este și cîntăreț bi-

sericesc în cadrul Adunării Penticostale. Iar fiindcă a scos mai multe casete și CD-uri cu muzică religioasă, acum, de exemplu, se află într-un turneu în Statele Unite. Dar a mai concertat în Israel, în Italia, și multe alte țări. Și din acest motiv avem foarte mulți prieteni în întreaga lume, care, deci, și ei ne ajută în foarte multe privințe.

– Dar poate și acesta este un avantaj că trăiți la sat, aproape de părinți, de rude...

– Și noi am fost patru frați la

părinți, deci știm ce înseamnă familia mare. Într-o astfel de familie fiecare membru – cred eu – este mai conștient de faptul că și de el depinde cum merg lucrurile. Și familia soțului meu, în care sînt 13 copii și toți trăiesc și acum, cu toate că locuiesc în Suceava, ne ajută foarte mult, în primul rînd prin dragostea pe care o primim de la ei.

– Cum v-ați cunoscut cu soțul? Spuneai că el este din România.

– Ne-am întîlnit pentru prima dată într-o noapte de ianuarie a anului 1993. N-o să uit niciodată că a fost 20 ianuarie, seara la ora 9.00. După două ore de discuție ne-am și hotărît că ne vom căsători. Așa a fost parcă ne-am fi cunoscut de cînd lumea. Eu cred că așa a vrut și Dumnezeu ca noi să ne întîlnim și să întemeiem împreună o familie.

– Cum sînt copiii? Care-s mai buni, băieții sau fetele?

– Toți sînt încă mici, de la 6 ani pînă la 2 luni, deci toți sînt buni. Au, bine-nțeles, și momente mai rele, dar asta nu este caracteristic. Ei trăiesc o copilărie adevărată. Nu-i las să stea prea mult în fața televizorului, mai bine îi îndemn să se joace împreună.

– Ce crezi, o mamă cu 5 copii are mai multe bucurii în lume, decît una care are numai un copil?

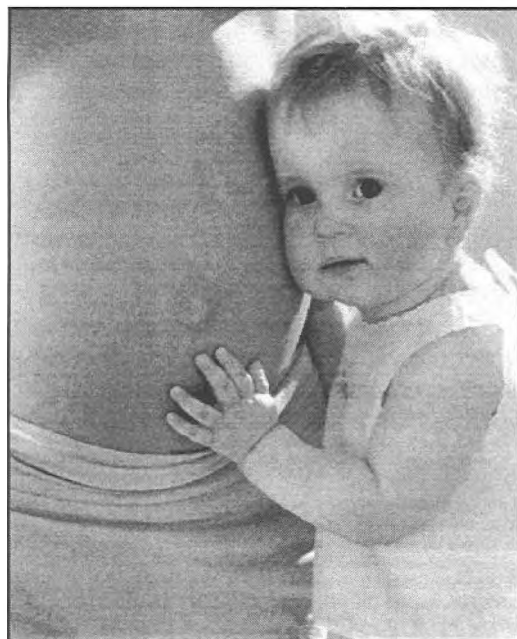
– Cred că are mai multe bucurii. Eu nici nu-mi pot închipui cum este să ai toată viața ta numai un singur copil, precum nici mamele cu un copil nu știu ce pierd că nu se angajează la mai mulți. Eu sînt fericită cu copiii mei și mulțumită de soarta familiei noastre.

Interviu realizat de **Eva Iova**

Părinți și copii

Rivalitatea dintre frați

Dacă mămicile din întreaga lume ar fi întrebat: „Care este aspectul cel mai neplăcut în educația copiilor?”, majoritatea psihologilor sînt de părere că răspunsurile s-ar referi la rivalitatea dintre copiii aceleiași familii.

Rivalitatea dintre frați este cunoscută de cînd lumea. Ea e „vinovată” de prima crimă cunoscută în istoria creștină (Cain, care l-a ucis pe fratele său Abel) și a fost prezentă în orice familie cu cel puțin 2 copii, de atunci și pînă în zilele noastre. Sursa majoră a acestei rivalități este gelozia și permanenta competiție dintre frați. Ei ajung, cîteodată, să fie niște războinici în miniatură, atacîndu-se unul pe altul și speculînd orice slăbiciune a celuilalt. Se ceartă, se lovesc, strigă, își fură jucăriile, își reproșează tot felul de lucruri. Marele învins din această luptă este, din păcate, nefericita mamă, care trebuie să vindece rănile. Un cunoscut ziar american a efectuat un sondaj de opinie printre 10.000 de femei cărora li s-a pus următoarea întrebare: „Dacă ați fi știut înainte ce știți acum, ați mai fi avut copii?” Răspunsul, destul de surprinzător, al acestui sondaj a fost „NU” în 40% din cazuri.

Rivalitatea copiilor dintr-o familie este greu de vindecat, dar, cu certitudine, poate fi tratată pentru a se ameliora consecințele. Familia este o societate în miniatură și, ca orice societate, are nevoie de niște reguli bine stabilite, pentru a-și păstra ordinea și liniștea. Trebuie să existe „legi” care sînt valabile pentru fiecare membru al familiei. Iată o listă cu reguli care, bine aplicate, vor scădea, cu siguranță, conflictele în căminul dvs.:

1. Nici unuia nu i se îngăduie să se distreze pe seama celuilalt într-un mod distractiv. Regula este inflexibilă: nu admite nici o excepție.

2. Camera fiecărui copil este teritoriul său particular. În cazul familiilor în care copiii dorm mai mulți într-o cameră, trebuie rezervat un spațiu propriu fiecăruia.

3. Copilului mai mare nu i se permite să-i necăjească pe frații mai mici.

4. Copilului mai mic i se interzice să-l hărțuiască pe cel mai mare.

5. Orice conflict trebuie să fie rezolvat cît de repede posibil, părinții străduindu-se să fie imparțiali și corecți. Pedepsele aplicate pentru încălcarea regulilor trebuie să fie adecvate: nici foarte aspre, dar nici prea îngăduitoare (copiii pot fi închiși, fiecare dintre ei, în cîte o cameră, pentru 30 de minute sau o oră, fără televizor, radio, jucării sau cărți).

De 55 de ani trăim împreună

Nu cred că există român din Giula care nu cunoaște familia Nicula, familia lui bace Gyuri. „Ica neni”, cum îi spunem noi, e românca din orașul mic românesc, iar bace Gheorghe Nicula e născut din Chitighaz. S-au cununat acum 55 de ani, la 7 mai 1945, aici la Giula, în biserica cu hramul Sfânta Paraschiva.

Mulți dintre noi, i-am cunoscut pe amândoi încă din anii petrecuți la internatul nostru. Între 1956–1966, Ica neni a fost bucătăreasa, am iubit-o cu toții, căci a reușit să găsească tonul potrivit cu elevii colegiului românesc și ne cunoștea gustul.

Mulți dintre cei care nu au fost elevi ai colegiului românesc, pot cunoaște această pereche – soț și soție – de la piața din Giula, fiindcă nu e zi de piață să nu-i găsim printre vânzători. Când mai aveau vacă, vindeau lactate, acum oferă flori, ouă, semințe și tot ce se poate vinde... Zîmbetul lor e și acum ca pe vremuri, și acum sînt politicoși, cum au fost mai de mult... doar timpul a trecut și peste ei, fapt pe care nu vrem să-l recunoaștem...

Soții Nicula nu știu ce înseamnă să nu lucreze, nu cunosc odihna. Amândoi lucrează încă din copilărie, zi și noapte. Mi-au mărturisit că de pe acum observă că munca nu mai merge așa, ca pînă acum, în ritmul obișnuit... A trebuit să vîndă vaca în primul rînd că nu a mai fost rentabil s-o țină: laptele nu a avut preț cîstit, apoi e și tot mai obositoare îngrijirea ei... E adevărat, acest animal le lipsește, dar e cu mult mai comod

pentru ei. Așa, acum, nu au nici lapte, nici brînză... Și ei îl cumpără de la prăvălie... Adevărat gustul nu e nici pe departe atît de bun... Le-au rămas doar păsările și cîțiva porci...

Acum sărbătoresc 55 de ani de căsnicie. În acest timp au crescut două fete, (una a terminat liceul românesc, cealaltă a învățat meserie) și au doi nepoți. Cum spun ei: încearcă să fie fericiți. Fericiți se bucură de zilele însorite, dar pămîntul are nevoie și de umezeală.

Amîndoi sînt pensionari. Bace Gyuri nu mai mătură, nu mai face curățenie în jurul colegiului nostru, frunzele le bate vîntul..., iar iarba crește...

Noi ne bucurăm că trăiesc printre noi, ei se bucură de noi cînd îi întîlnim la oraș, la piață sau la biserică.

Nu recunoaștem, dar au îmbătrînit. Au îmbătrînit zîmbind, se culcă și se scoală cu natura, se bucură de copii, se bucură că iarba înverzește și se bucură cum cresc plantele, bucurîndu-se de viață... Ne bucurăm și noi, că-i știm de-ai noștri. Îi felicităm că au petrecut 55 de ani împreună, la bine și la rău.

Să le dea Dumnezeu viață lungă, să ne întîlnim încă mulți ani pe străzile orașului, și să ne amintim de cele frumoase care ne-au fost date de-a lungul anilor...

Șt. Oroian

Fructele și bătrînețea

„Un fruct pe zi ține medicul departe”, spun specialiștii. De ce trebuie să mîncăm multe fructe? Ele sînt alimente bogate și ușoare. Conțin o mare cantitate de microelemente, în special vitamine, minerale și fibre alimentare și, în plus, au un aport energetic mare. Să mîncăm două-trei fructe pe zi înseamnă, de exemplu, să acoperi necesarul cotidian de vitamina C și provitamina A.

De asemenea, studii epidemiologice recente au demonstrat o legătură între consumul zilnic de fructe și scăderea incidenței bolilor cardiovasculare și a anumitor cancere. Se poate afirma că fructele contribuie în mare măsură la prevenirea bolilor degenerative.

Altădată, fructele erau considerate periculoase pentru diabetici din cauza conținutului mare în glucide. Dar, în realitate, fructele nu prea cresc glicemia, spre deosebire de zaharoză.

Fiecare tip de fructe asigură un anumit nutrițional, mai mult sau mai puțin important. Astfel, citricele sînt cele mai bogate în vitamina C, caisele conțin cel mai mult folat și vitamina B9, perele conțin pectină, bananele, amidon, etc.

Obiceiul de a mîncă fructele la sfîrșitul mesei nu este tocmai bun. Unii nutriționiști recomandă chiar ca fructele să nu fie mîncate decît dimineața sau înainte de masă, pe stomacul gol. Consumate astfel, ele rămîn puțin timp în stomac și se asimilează mai bine, iar organismul profită de toată bogăția lor. Dimpotrivă, fructele mîncate la desert sînt greu de digerat, intrînd în competiție cu alte alimente consumate înainte. În plus, procesele de fermentare care rezultă duc la balonări și multe dintre vitaminele conținute sînt neutralizate.

Știri din lumea oamenilor în vîrstă

O femeie de 105 ani din Norvegia a primit o scrisoare în care este invitată la înscrierea de la grădiniță. Greșeala a fost cauzată de sistemul computerizat al grădiniței din Oslo, care a tipărit numai ultimele două numere ale anului de naștere. Pe lista preșcolarilor, bunicuța a figurat ca un copil care s-a născut în 94, adică în anul 1994.

Cel mai în vîrstă cetățean al Germaniei, Johannes Schuster, este originar din România, mai precis din localitatea Sereuș, de lîngă Tîrnăveni, județul Mureș. Bătrînul de origine română a împlinit vîrsta de 107 ani la începutul acestei luni, la 5 februarie. Schuster a plecat din România după

alegerile din 1990, cînd a considerat că tot comuniștii au rămas la putere.

Cel mai în vîrstă cubanez trăiește în provincia Ciego de Avilla și se numește Benito Martínez Abogan. El are 119 ani și nu mai are mult pentru a o ajunge din urmă pe cea care a fost cea mai bătrînă locuitoare a „planetei albastre”, care a trăit în Franța – Jeanne Calment – și care a decedat la vîrsta de 122 de ani și 6 luni. Ea s-a înscris în celebra Carte a Recordurilor. Benito se află și în prezent într-o formă fizică excepțională pentru vîrsta sa extrem de înaintată – el parcurge zilnic o distanță de circa 3 km cu picioarele goale. Benito nu a fumat, a băut alcool în cantități foarte moderate și a avut o viață foarte „sporti-

vă”: a fost toată viața agricultor, trăind departe de lumea dezlănțuită, de stresul și oboseala specifice unei mari comunități, în provincia Ciego de Avilla. Mîncarea sa preferată este supă de pui...

Cehia se poate mîndri cu un student de 99 de ani. Blanka Vavrinova din Praga a început să frecventeze cursurile universității din Capitală în septembrie 1998, după ce soțul ei a trecut la cele veșnice. Bunicuța a terminat un curs despre prevenirea bolilor, după care a frecventat cel cu titlul „Omul și grădina”. Apoi a studiat chimia. Cu scurt timp în urmă a avut o operație la ochi, dar se gîndește deja care să fie noul domeniu în care se va perfecționa.

Fanny Rebreanu: Cu soțul meu (fragment)

(...) Înainte să-mi ureze noapte bună, mi-a dat o scrisoare, rugându-mă să-i făgăduiesc că am s-o citesc numai acasă, în liniște, la lumina lămpii, netulburată de nimeni și nestinjenită de nici un gând...

(...) Ajunsă acasă, mi-am scos mănușile, pălăria, m-am așezat la masa din mijlocul camerei, am privit lung scrisul mărunț, regulat, de pe plic, l-am deschis încet și am început să citesc lunga scrisoare:

Fanny Rebreanu

»Scumpa mea,

Mulți cred că se laudă zicând... „Iată inima mea! Vi-o dau... N-am nevoie de dînsa... Mie nu mi-e frică de chinurile geloziei, mie nu-mi pasă de tremurările înfrigurate ale iubirii! De un singur lucru mă feresc: să nu fiu banal! Aș vrea să sufăr, aș vrea să scrișnesc din dinți, să-mi smulg părul și să adorm cu genele muiate în lacrimi! Astfel, cel puțin, aș ști că trăiesc, aș înțelege, poate, ce înseamnă a iubi... Dar zilele trec, veșnice aceleași, searbede și plictisitoare, și viața mea se scurge întocmai ca viața unei gîze netrebnece... Eu nu pot avea o iubire; eu nu pot avea decît iubiri. Iubirile acestea însă răsar repede, pilpiesc o clipă și apoi pier, dispar pentru totdeauna, parcă ar fi fost niște visuri pe care le uiți îndată ce te-ai deșteptat din somn...”

O, și eu credeam că nu pot iubi, și eu îmi închipuiam că vina nu este în mine, ci în ele, în femeile care nu merită să fie iubite!...

Astăzi însă știu și înțeleg că iubirea este făcută pentru cei umili, căci cei mîndri nu pot iubi niciodată... Cei mîndri își închipuiesc că nu au trebuință de inimă; ei nu vreau decît să cucerească, mereu să biruiască; ei cred, în sfîrșit, că și în iubire succesul e tot. Dorințele poate se vor împlini, poftele lor vor fi mulțumite, dar... vai, iubirea n-au s-o cunoască niciodată.

Căci iubirea, draga mea, cere supunere, o supunere oarbă ca și credința. În iubire n-ai să fii convins niciodată, n-ai să aștepti probe niciodată. Tot ce nu e supunere și devotament nu e iubire.

Trebuie să trăiești mult, trebuie să suferi mult, trebuie să pricepi mult, pentru ca inima ta să fie în stare a primi iubirea. Cei ambițioși, cei mîndri, cei obraznici și nerecunoscători nu pot ști ce este iubirea, și așa, cei mai mulți dintre noi de-abia la vîrsta de 50 de ani începem să înțelegem iubirea, atunci cînd e prea tîrziu...

Pe mine, scumpa mea, viața m-a frămîntat, m-a umilit; mie viața mi-a mulcomit glasul. Astfel am ajuns să nu mai spun că ele nu merită să fie iubite; ci că strig pretutindeni: știu să iubesc, fiindcă am învățat a plînge, a suspina și a mă resemna!

Astăzi aș vrea și eu să nu iubesc, aș vrea să fiu mîndru, ambițios, cucuror... Dintr-asta se vede că sînt îndrăgostit!

Dacă aș cînta din syrinx, te-aș duce într-o poiană scîldală în lumină de lună, într-o poiană unde încă nu s-a încuibat mindria omenească, și ți-aș șopti la ureche cîntecul celor iubiți.

Atunci poate ai pricepe și tu că iubirea nu cunoaște ceea ce lumea numește „a fi iubit”.

Te iubesc pentru că mă iubești: acesta e un schimb, dar nu e iubire. Te iubesc pentru că te iubesc și nimic mai mult; te iubesc numai pentru că te iubesc; aci începe iubire. Îți mulțumesc din suflet că te iubesc. Acesta e cîntecul iubirii!

Omul îndrăgostit nu zice: „te iubesc pentru că ești oacheșă”, nici „te iubesc pentru că ești bună”. Omul îndrăgostit zice: „te iubesc cu toate că ești oacheșă, cu toate că ești bună, și te-aș iubi chiar dacă ai fi blondă sau chiar dacă ai fi rea”.

Poezia, zic unii, a falsificat iubirea, poezia a făcut cîntece, statui, versuri din sentimentul simplu și firesc ce a fost odinioară iubirea; a făcut nebuni din oamenii care, și altminterea, erau cam porniți spre nebunie, a făcut gurmanzi din oamenii care pînă atunci erau înfomețați.

Eu însă zic că nu există poet, muzicant, pictor sau sculptor mai mare ca un îndrăgostit. Pentru ca artistul să înțeleagă poezia cea mare a suferinței trebuie mai întîi să fie îndrăgostit. Nu poeții au făcut iubirea, ci iubirea a făcut pe poeți!

Iar eu, care citesc bucuroși în stele și îmi fac o plăcere dintru a așterne pe hîrtie slovă lîngă slovă, pot să jur că în slovele noastre umile sînt scri-

se toate tainele de amor ale cerului înstelat.

Cel care pricepe viața stelelor pricepe și iubirea omenească! Iubirea nu cunoaște cuvîntul CREDINCIOS și NECREDINCIOS.

Iubești pe altul, va să zică eu nu te iubesc. Acesta e cîntecul iubirii. Omul îndrăgostit nu zice niciodată: „m-ai înșelat”.

Iubirea nu-ți cere socoteală de sărutările ce ai dat sau nu ai dat altuia, iubirea nu-ți scormonește trecutul și nu-ți cercetează prezentul. Viitorul este nădejdea ei, viitorul este egoismul ei: nădejdea cea deznădăjduită, mîngîierea cea nemîngîiată sînt balsamul ei, care e tot atît de dulce ca și suferința, ca și iubirea.

Iubești, suferi, trăiești: iată troița iubirii.

Sărutările îți alină setea, dar lacrimile îți trezesc în suflet doruri mari, istovitoare și dragi, pe care nu ți le pot alina nici sărutările. Din ochi picură lacrimile, izvorul cel veșnic al iubirii; din iubire picură cîntecul, poezia, frumosul, izvorul cel veșnic al lacrimilor.

O bobită de lacrimă, ce tremură sfioasă pe geana iubitei, e o comoară mai prețioasă decît îmbrățișările tuturor femeilor din lume.

O vanitas vanitatum, vanitas! zice profetul.

Toate suferințele sînt deșarte, îți șoptește un glas dinlăuntru.

Sărutări, lacrimi, iubire: toate sînt deșertăciuni mari, nimicuri pline de durere.

Și totuși, pentru aceste nimicuri deșarte, pentru aceste deșertăciuni nepătrunse, aș fi în stare acum să-mi dau tot ce am mai scump pe lume, aș fi în stare să-mi dau chiar viața...

Liviu Rebreanu

Nu știu dacă e bine ceea ce fac sau e rău, dar simt că dintre toate deșertăciunile lumești am ales pe cea mai frumoasă, care e cea mai frumoasă fiindcă e cea mai deșartă din toate.

Nu știu dacă tu, scumpa mea, vei simți ceea ce am vrut să spun, eu însă simt că am spus ceea ce simt, și mi-am ușurat inima.

Liviu Rebreanu«

Pe măsură ce citeam, simțeam cum o căldură, nemaiîntîlnită pînă atunci, cuprinde încet-încet sufletul meu, ființa mea întregă. Capul mi se înclina în fața slovelor, iar în urechile mele răsună ca o muzică din altă lume:

„Îți mulțumesc din suflet că te iubesc; acesta e cîntecul iubirii...”

În seara aceea se hotărî unirea noastră. Fericită, buzele mele rostiră cu evlavie: „Doresc să pot fi pe veci vrednica soție a lui Liviu Rebreanu...”

Cu fiica sa Paula (1914)

Anul 50

Fișier al colaboratorilor FOII (1)

Lucian MAGDU

debut jurnalistic, debut literar, debut ca actor

Aproape incredibil pare acum debutul precoce al lui Lucian Magdu în paginile ziarului românesc, exact în momentul când pornea la drum, în **1950**, *Libertatea noastră*. Coincidența dintre momentul apariției primului ziar de limbă română și cel al publicării aici a primului articol semnat de poetul de mai târziu are două semnificații: una pentru ziarul în sine, care a intuit de la început talentul tânărului jurnalist și și-a deschis paginile pentru scrierile sale, și a doua, sentimentală și personală, pentru autorul însuși, care, elev în clasa a VII-a fiind, debutează în primul număr al ziarului, scos neoficial la 1 iunie 1950. Scrisoarea-articol de început, *Prieteni pioni-*

eri români! se reia și în numărul oficial, care marchează anul I de apariție al ziarului *Libertatea noastră*, care apare luni, 15 ianuarie **1951**. Prin sinceritatea declarației, concizia informației despre elevii români din Giula, ca și prin nevoia de a se regăsi împreună cât mai mulți colegi români, scrisoarea dovedește un stil jurnalistic stăpîn pe formula adresării și a spontaneității expresiei, în unele locuri chiar îndrăzneată pentru climatul ideologic al timpului: „*Sper că toți ați auzit pînă acum despre colegiul „Ion Frimu” din Gyula. (...) învățăm în limba noastră maternă și în-*

sușim multe științe frumoase și interesante (...) În colegiul nostru facem și sport, ba ne și distrăm. *Colegiul are o bibliotecă în care se găsesc o multime de cărți interesante. Colegiul acesta e ca o republică mică. Prietenii! Noi dorim ca în colegiul nostru să învețe cât mai mulți băieți și fete, ca să fim mai mulți împreună*”. Prestația la învățătură a tânărului Ivor Magdu din Bățania este urmărită permanent de ziar, astfel că în anul **1952** (anul II, nr. 3,4 febr.) îl găsim amintit printre cei mai buni elevi, alături de Ioan Hotea, Teodor Ianc, Ecaterina Pop și Margareta Caciara. În **1954** ziarul dă la rubrica *Știri și fapte* rezultatul excepțional al elevului din cl. a III-a liceu la concursul de studii „Rákosi Mátyás”, cunoștințe din istorie și geografie, Lucian Magdu fiind clasificat pentru faza județeană (în nr. 8,15 aprilie 1954). Anul 1955 constituie un dublu debut al lui Lucian Magdu, receptat de același ziar *Libertatea noastră*. Ilie Ivănuș, care face o cronică teatrală despre reprezentanța elevilor de la Căminul „I.C. Frimu” din Giula îi amintește pe elevii-actori Iuliana Burzuc, Emil Garami, Gheorghe Marc, Sidonia Crișan și Lucian Magdu, ultimul găsind în jocul scenic „*tendința de a exprima diferitele stări sufletești*”. (în nr. 8, 14 aprilie 1955). Acest debut anticipă bio-

Lucian Magdu

Prima poezie

*Nour de colb răscolit se rotește,
Biciul ciurdarului aprig plesnește.
Vitele mugete scot, parcă bete,
Pruncii ne-așteaptă cu foame și sete.*

*Oile seceră iarba tăcute,
Țîrnie greierii-n tufele mute,
Zice păstorul o doină de jale,
Zice din fluier durerile sale.*

grafia artistică a autorului, preocuparea pentru regie, film și teatru. În același an îl descoperim pe Lucian Magdu colaborator la suplimentul *Vocea tineretului* cu o cronică de film („*Certificat de bacalaureat*”), care atestă un spirit fin de analiză și o atenție sporită la intriga filmului. Lucian Magdu s-a implicat și în activitatea cultural-distractivă a liceului, cu prilejul organizării la colegiu a unui carnaval, cu premierea costumelor. Carnavalul este deschis strălucit de „*prințul carnavalului, în persoana elevului Lucian Magdu. Privindu-i costumul, ți se părea că e un prinț adevărat*” (în *Vocea tineretului*, an V, nr. 13,4 martie 1955, p.7).

La aceste debuturi artistice se adaugă, tot sub semnul ziarului *Libertatea noastră*, debutul lui Lucian Magdu ca poet. Același Ilie Ivănuș îi publică poezia *Mărturisire*, cu o prezentare de încurajare, pe care viitoarea evoluție a scrisului său o va confirma în ultima ei parte: „*poezia de mai jos e scrisă de un tânăr care de-abia a ieșit de pe băncile liceului. Poate nu va fi «poet» în viață, dar are*

idei frumoase și originale”. (Ilie Ivănuș, *Primii pași, în Libertatea noastră*, an V, nr. 26,23 decembrie 1955). Cît despre poezia de debut literar a lui Lucian Magdu, ea deschide o viziune personală asupra poeziei. Poemul *Mărturisire* alternează ironia și disprețul cu regăsirea poeziei ca dat existențial salvator. Între o vîrstă a negării („*Nu-i mult de cînd uram eu versul*”) și una a adorației și entuziasmului („*Și acum îl idealizez / El m-a-nvățat iubirea, ura / Să scriu frumos și să visez*”) poetul își pune speranța în poezie ca act de regăsire a identității și rezolvare a tuturor crizelor eului. Poetul vrea o poezie a „*uciderii sau vindecării*”, care să-i dea accesul la o eternitate creatoare și să-i dea conștiința de sine: „*Să știu crea, asta mi-e scopul / În gînd am depus jurămînt, / Cre-dința, mintea și voința, / M-or ajuta să ajung ce sînt*”. Acest triplu debut asigurat de ziarul românesc, cel jurnalistic, ca poet și cel ca actor, rămîne una din cele mai substanțiale contribuții ale perio-dicului românesc.

Cornel MUNTEANU

Pioneri ai Naționalității Române!

Sper că toți ați auzit pînă acum despre căminul „Ion Frimu” din Gyula, ori dela învățătorii voștri, ori ați vă-zut poate vre-una din reprezentanțele echipei culturale a căminului nostru.

În căminul nostru sunt aproape 120 de elevi și eleve. Viața în comunitatea căminului e foarte frumoasă. Atât la școala generală, cât și la liceul român învățăm în limba noastră maternă, și însușim multe științe frumoase și interesante. Pe lângă învățătură primim o bună educație politică, de care are nevoie fiecare om socialist. În cămin facem și sport,

ba ne și distrăm. Căminul are o bibliotecă, în care se găsesc o multime de cărți interesante. Căminul acesta e ca o republică mică. Cu pionierii maghiari suntem în relații amicale, astfel întărim prietenia maghiaro-română.

Prieteni! Noi dorim ca în căminul nostru să învețe cât mai mulți băieți și fete, ca să fim cât mai mulți împreună pentru apărarea păcii. Vă salut pe toți cu drag în speranța că la anul veți veni între noi în număr mare de tot.

Înainte!

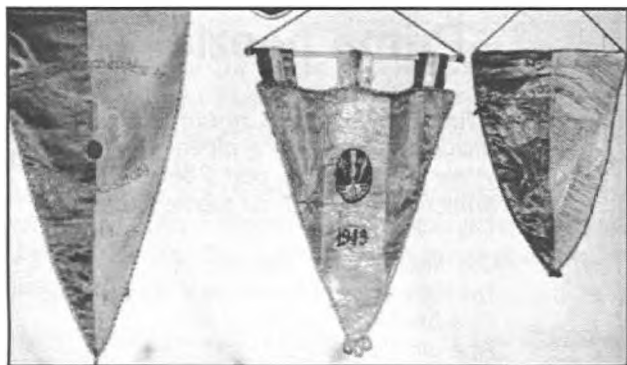
Lucian Magdu
elev. cl. VIII.

Prima promoție a Liceului „N. Bălcescu” împreună cu profesorii
(Din arhiva Redacției)

Acest debut anticipă bio-

Echipa de popice din Bătănia

Echipa de popice din Bătănia s-a înființat încă în anii 1940, primul drapel de echipă este făcut în anul 1949. Și până acum au fost ani grei în viața echipei, dar acum cred că totul

e în agonie - îmi explică Karsai Ferenc, un membru al echipei.

Până la moartea lui Dobozsi Pál treburile au mers bine. Pál a fost președintele echipei, ceea ce a însemnat că el a aranjat

tot: de la problemele financiare până la realizarea meciurilor. După moartea lui, Erdős János s-a angajat că va rezolva pe mai departe treburile echipei. La început echipa a fost pe locul 4-5 în Campionatul național divizia III. Din mai multe motive și factori negativi (mulți s-au îmbolnăvit, doi au murit) din trei meciuri echipa nu a mai adunat nici măcar un punct. Cea mai gravă problemă este că nu avem jucători de rezervă.

- Din cauza că Erdős nu a raportat despre situația financiară și despre banii folosiți de echipă, președintele asociației nu ne mai dă bani. Din păcate, nici celelalte datoni nu și le aranjează.

Nu l-ați solicitat să clarifice problemele acestea?

- Ba da. I-am propus de mai multe ori, dar nu am avut nici un rezultat. Până la sfârșitul campionatului mai avem încă un meci și după aceea vom convoca o ședință cu toată echipa și cu conducătorii ca să ne „aranjăm rîndurile”.

Dacă reușim să mai aducem încă vre-o 3-4 jucători, atunci trebuie să ținem măcar trei antrenamente pe săptămână. Dacă nu „întinerim” echipa, atunci, cred că o pierdem cu totul. Sper că în sezonul viitor vom putea vorbi despre o echipă bună refăcută.

MIC

România-Cipru 2-0 (0-0), în meci amical la Constanta

Echipa națională a României a învins, cu scorul de 2-0 (0-0), selecționata Ciprului, într-o partidă amicală disputată, miercuri trecută, 26 aprilie, la Constanta, pe stadionul care, începând de la acest meci, se numește „Gheorghe Hagi”. Înaintea meciului, căpitanul „tricolorilor”, Gheorghe Hagi, a primit o gheată de aur din partea clubului Farul Constanta și a Direcției de Tineret și Sport a județului Constanta.

Prima repriză a fost la dispoziția echipei gazde, care a controlat jocul cu autoritate și a ratat bune ocazii de a înscrie, prin Moldovan, Lincar (care a trimis mingea în bara transversală) și Hagi. Scorul a fost deschis în minutul 58, în urma unei faze fixe: Hagi a executat o lovitură liberă de la 20 de metri până la Contra, acesta a retrimis în careu și Mutu a marcat primul său gol la națională. Profund de faptul că ciprioții amenințau foarte rar poarta gazdelor, românii au insistat tot mai mult în atac, ratând ocazii mari prin Moldovan și Mutu. Al doilea gol a picat în minutul 83, după ce Ganea a fost faultat în careu, în urma unei pase de excepție aceluiași Hagi. Penaltul a fost executat de Ganea, care a stabilit scorul final, cu toate că peste numai un minut Roșu a trimis în bară.

După meci, Emeric Ienei, antrenorul naționalei României, a spus: „Consider că am avut un adversar care s-a agățat de joc, neținând cont de valoarea echipei României. În repriza a doua formația noastră s-a dezlănțuit, reușind să marcheze un gol splendid dintr-o combinație foarte bună. Cel de-al doilea gol a fost, de fapt, consecința jocului nostru bun, din a doua parte a meciului. Ceea ce mă bucură mai mult este faptul că am revenit iarăși o echipă care joacă din combinații, chiar spectaculoase, și încearcă să finalizeze cât mai multe acțiuni, pe care le concepe chiar din apărare. Echipa a jucat bine, dar important a fost nu scorul, ci circulația mingii, concepția de joc.”

La rîndul său, selecționerul cipriot Stavros Papadopoulos a declarat: „Aș vrea să felicit echipa României pentru jocul pe care l-a susținut. Știam de la bun început că echipa României este una dintre cele mai bune din Europa. De aceea am și cerut să disputăm o partidă amicală în compania acestei selecționate.”

Ștefan Crâsta

Din divizia III - în Liga Super

Clubul s-a înființat în anul 1989 cu numele Kétegyházi DSK. Atunci am fost șase coechipieri - începe convorbirea Gheorghe Nan, antrenorul echipei. La început, cinci ani am jucat în Campionatul județean Bichiș, divizia I, până când, în anul 1994, am cîștigat campionatul și ne-am calificat în campionatul Național divizia III (NB III). Clasîndu-ne în divizia III, la început a fost cam ciudat, pentru că a trebuit să călătorim și în afara județului (în județul Bács

și Csongrád). Foarte mult îi putem mulțumi lui Fabián Pál și lui dr Gyarmaty Sándor pentru ajutorul cu care ne-au sprijinit la început.

- Cui îi aparține echipa?

- De la bun început sîntem echipa școlii profesionale din comună. Pentru noi aceasta este o situație convenabilă, fiindcă în acest fel sîntem scutiți de problemele financiare, bănești. Nu trebuie să plătim chirie nici pentru sala de joc, nici pentru birou și nici pentru transport. De cîte ori avem nevoie, sîntem duși la locul competiției și întotdeauna primim și cîte-o masă și răcoritoare. Să știți că bugetul din sezonul trecut a depășit - 400 000 de forint - ceea ce pentru o echipă ca a noastră nu e puțin. În schimb, noi nu primim niciodată premiu în bani, iar coechipierii din Giulia și Ciaba călătoresc din banii lor la antrenamente.

- Din cine este compusă echipa?

- Kozma Márta, Zalai József, Kálnai István, Petru Sălăjan,

Petru Tereșan, Nicolae Nicula, Attila Nicula, Kaposi István, Kovács Péter, dr Gubcsó Endre, Szász János și eu.

Problema e că frații Nicula - ca majoritatea tinerilor de azi - lipsesc foarte mult de la antrenamente și de la meciuri. Cîțiva coechipieri dintre noi sînt mai în vîrstă. Din cauza asta, mai avem probleme cu formarea echipei - deseori nu avem jucători de rezervă. În sezonul viitor prima datorie va fi să ne reorganizăm echipa, mai ales că și Márta ne părăsește (se transferă la Szolnoki MÁV). Dar ca membră a „familiei” noastre, o ajutam să obțină succese și acolo.

Folosindu-mă de prilejul acesta, am rugat-o pe doamna

Márta să ne dea o „carte de vizită”

- Jocul de popice l-am început la Békéscsaba MÁV, în anul 1977 (în 1981 s-a desființat). La Chitighaz joc din anul 1997. M-am simțit foarte bine în echipa aceasta, măcar că am fost singura femeie. În primăvară m-au văzut jucînd conducătorii echipei feminine din Szolnoki MÁV. Cred că le-a plăcut jocul și m-au „cumpărat” pentru sezonul ce urmează. Îmi pare rău că părăsesc echipa, dar nu vreau să scap șansa care se oferă numai o dată în viață: să joc în Liga Super.

În sezonul acesta, Szolnoki MÁV s-a calificat în campionatul Liga Super.

MIC

Stadionul GP în Barcelona din Spania

Lungimea tur: 4,728 km

Lungimea traseului: 65 tunuri 307,320 km
Viteza medie: 196,863 km/c.
Viteza record: 308 km/c.

La 7 mai 2000, la Barcelona, (Spania), va avea loc următoarea cursă a Formulii I. GP. În anul acesta va fi cea de-a 5-a cursă. În anul trecut, Mika Häkkinen a cîștigat competiția cu timpul de 1:34:13.665.

Competiția se poate urma la ecranul MTV 1. 13.50 - 16.05.

Următoarele meciuri de fotbal

6 mai (sîmbătă)	
Gyomaendrőd-Giula	17.00
Vest(Vészto)-Micherechi	17.00
Okány-Micherechi II.	17.00
Oroszháza-Leucusghaz	17.00
Jaca-D. Kínzsi	16.30
Pocsi-Szeres	16.30
Sácal-P. MÁV	16.30

7 mai (duminică)	
Hódmezővásárhely-Bătănia	17.00
Aletea-Tótkomlós	17.00
Pitvaros-Chitighaz	17.00
Nyíradony-Leta Mare	16.30

Ultimele rezultate ale echipelor de fotbal din localitățile noastre

Campionat național, divizia II.	
Giula-Hatvan	5-1
Campionat național, divizia III.	
Bătănia-Ormény	1-4
Campionat județean, Bichiș, divizia I.	
Mezőberény-Aletea Meciul nu s-a jucat, fiindcă aletenii nu au ajuns la Mezőberény.	
Micherechi-Csabacsöd	2-0
Campionat județean, Bihor, divizia I.	
Leta Mare-Jaca	4-1
Campionat județean, Bichiș, divizia III.	
Micherechill-Bucsa	1-5
Leucusghaz-Medgyesegyháza II.	3-0
Campionat județean, Bihor, divizia III.	
Kismarja-Sácal	6-1
Sáp-Pocsi	2-5
(Chitighaz: Zi de odihnă.)	

ROMÂNIA

Luni 8 mai

11.00 Surprize, surprize 13.00 Jurnal 13.15 TVR Craiova 14.00 Pro Patria 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.30 Studioul electoral 17.30 Agenția de plasare 18.00 Corect! Prezintă Cosmin Ionescu 18.10 Avangpremieră 18.15 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.45 Sport 19.55 Iartă-mă! O provocare către toți cei care s-au certat cu o persoană dragă și dorește să se împacă în fața camerelor de luat vederi. 20.55 Cu ochii n 4 21.35 Jurnalul Academiei Cațavencu 21.50 Serial. Cazuri ciudate 22.40 Jurnalul de noapte 22.55 Marele Jazz.

Marti 9 mai

6.00 Matinal național 8.00 TVR Iași 9.00 Agenda electorală 9.25 Puncte cardinale 9.50 Drumul spre Europa 10.00 TVR Cluj-Napoca 11.05 Serial. Cazuri ciudate 11.55 TVR Timișoara 13.00 Jurnal 13.15 CiberFan. Lumea PC-ului 13.30 Repere sacre 14.00 Oameni ca noi 14.30 Conviețuiri 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 La telefon, muzica populară! 16.30 Studioul electoral 17.30 Medicina pentru toți 18.00 Corect! 18.10 Avangpremieră 18.15 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.45 Sport 19.55 Telecinemateca. Anul calului 21.45 Jurnalul Academiei Cațavencu 22.00 Nu trageți! 22.15 Jurnalul de noapte 22.30 A-Facerea 23.15 Secolul XX văzut de David Frost.

Miercuri 10 mai

6.00 Matinal național 8.05 TVR Iași 9.00 Agenda electorală 9.25 Agenția de plasare 9.55 TVR Cluj-Napoca 11.00 Teatrul Național de Televiziune prezintă: Căsătorie imposibilă (R) 12.00 TVR Timișoara 13.00 Jurnal 13.15 Ciber-Fan 13.30 Telecinemateca (R). 15.20 Magazin folcloric 16.00 Impas în doi 16.30 Studioul electoral 17.30 Fotbal 19.45 Sport 19.55 Film. Aventură diabolică 21.10 Jurnalul Academiei Cațavencu 21.25 In flagrant 22.00 Jurnalul de noapte 22.15 Lumea dansului.

Joi 11 mai

6.00 Matinal național 8.00 TVR Iași 9.00 Agenda electorală 9.25 Impas în doi 9.55 TVR Cluj-Napoca 11.05 Tezaur folcloric (R) 11.55 TVR Timișoara 13.00 Jurnal 13.15 Ciber-Fan 13.30 Destinul unei națiuni 14.00 Conviețuiri 15.00 Scena 15.30 Librăria pe roți 16.00 Fereastră spre America 16.30 Studioul electoral 17.30 Casa mea 18.00 Corect! i 18.15 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.45 Sport 19.55 Teatrul Național de Televiziune prezintă: Căsătorie imposibilă 21.05 Reflecții rutiere 21.20 Jurnalul Academiei Cațavencu 21.35 Serial. Aristocrații 22.30 Jurnalul de noapte 22.45 Campionatul Mondial de Hochei.

Vineri 12 mai

6.00 Matinal Național 8.00 TVR Iași 9.00 Agenda electorală 9.25 Casa mea (R) 10.00 TVR Cluj-Napoca 11.00 Serial 12.00 TVR Timișoara 13.00 Jurnal 13.15 CiberFan 13.30 Evrika 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Top Voiaj 16.30 Studioul electoral 17.30 Pentru Dv., Doamnă! 18.00 Corect 18.10 Avangpremieră 18.15 Serial. Sunset Beach 18.15 Campionatele Europene de Gimnastică Feminină 19.00 Jurnal 19.45 Sport 19.55 Plăoia de stele 21.25 Jurnalul Academiei Cațavencu 21.40 Culise 22.40 Campionatul Mondial de Hochei.

Sâmbătă 13 mai

6.00 Film Plăoia de stele 7.20 Serial Zorro 8.10 Desene animate 9.00 Agenda electorală 9.45 Art-Mania 10.45 Dicționar de muzică 11.45 Garantat 100% 12.45 Arcă...Marinei 15.00 Auto Club 15.30 Serial. Echipa de salvare 16.30 Campionatele Europene de Gimnastică Feminină 18.55 Sport 19.00 Surprize, surprize 20.55 Finala Concursului de muzică EUROVISION 2000. 23.30 Campionatul Mondial de Hochei.

Duminică 14 mai

6.00 Ceasul deșteptător 7.00 Universul credinței 8.00 Desene animate. Donald războiul la 50 de ani 8.50 Kiki Riki Miki. Magazin pentru copii 10.00 Viața satului 11.30 Tezaur folcloric 11.20 De luni, pînă duminică 13.00 Național TV Bingo Liberty 16.00 Campionatele Europene de Gimnastică Feminină 17.00 Handbal Feminin 19.00 Jurnal 19.25 Duminică sportivă 19.40 Film. Tatăl miresei 21.30 Arena VIP 22.30 Jurnal. 22.35 Campionatul Mondial de Hochei.

ROMÂNIA

Luni 8 mai

11.00 Tip-Top, Mini-Top! (R) 11.45 Din folclorul popoarelor (R) 12.00 Desene animate 12.30 Rapsozii satelor (R) 12.45 Antologia Jocului (R) 13.00 Toți, împreună 13.45 Știri 13.50 Serial. Familia Simpson 14.15 Care pe care 15.00 Trupa DP 2 16.00 Se întâmplă acum 16.30 Serial. Femeia misterioasă 17.25 Veni, Video, Vici! 17.45 Telegiurnal TVR2 18.15 Știri Bancare și bursiere 18.20 Virtuozii ai instrumentelor populare 18.35 Punct și de la capăt 20.10 E dreptul tău! 20.40 Afaceri la ??? 21.00 Sport plus 23.30 TVM Mesager.

Marti 9 mai

6.00 Serial (R). Femeia misterioasă 6.45 Documentar Istoric (R) 7.40 Care pe care 8.20 Veni, Video, Vici! (R) 8.35 Arta apărării (R) 9.10 Buzunare mari și mici (R) 10.00 Atlas (R) 10.30 Grădina lui Cupidon (R) 11.45 Virtuozii ai instrumentelor populare (R) 12.00 Desene animate 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Toți, împreună 13.45 Știri 13.50 Documentar 14.15 Care pe care 15.00 Trupa DP 2 16.00 Se întâmplă acum 16.30 Serial. Femeia misterioasă 17.25 Veni, Video, Vici! 17.45 Telegiurnal TVR2 18.20 Nouă meserii mari 18.35 Credo 19.35 Enigmatica Terra 20.10 Puls 2000 20.55 Călătorind prin țară 21.10 Serial. Alfred Hitchcock prezintă... Dansul maimuței 22.00 Știri 22.05 Lentila de contact 23.15 TVM Mesager.

Miercuri 10 mai

6.00 Serial (R). Femeia misterioasă 6.45 Serial (R). Dansul maimuței 7.35 Care pe care (R) 8.15 Veni, Video, Vici! (R) 8.30 Arca lui Noe (R) 9.00 Puls 2000 (R) 9.45 E dreptul tău! (R) 10.15 Adevărate povești hollywoodiene (R) 11.00 Serial de călătorii (R) 12.00 Desene animate 12.30 Nouă meserii mari (R) 12.45 Toți, împreună 13.45 Știri 13.50 Documentar 15.30 Trupa DP 2 14.15 Care pe care 15.00 Trupa DP 2 16.00 Se întâmplă acum 16.30 Serial. Femeia misterioasă 17.25 Veni, Video, Vici! 17.45 Telegiurnal TVR2 18.15 Știri bancare și bursiere 18.40 Film. Pantoful Cenușăreței! 19.55 Documentar 20.55 Călătorind prin țară 21.10 Serial. Întoarcerea lui Verge Likens 22.00 Știri 22.05 Lentila de contact 23.05 TVM Mesager.

Joi 11 mai

6.00 Serial (R). Femeia misterioasă 6.45 Serial (R). Întoarcerea lui Verge Likens 7.35 Care pe care (R) 8.30 Enigmatica Terra (R) 8.50 Documentar (R) 9.50 Orizont spiritual (R) 10.20 Start rec (R) 11.05 Ferma (R) 12.05 Desene animate 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Toți, împreună. Emisiune în limba germană 13.45 Știri 13.50 Serial. Familia Simpson 14.15 Care pe care 15.00 Trupa DP 2 16.00 Se întâmplă acum 16.30 Serial. Femeia misterioasă 17.25 Veni, Video, Vici! 17.45 Telegiurnal TVR2 18.15 Știri bancare și bursiere 18.30 Antologia jocului 18.35 Film. C.I.A. — nume de cod Alexa 20.10 Turnul de control 20.55 Călătorind prin țară 21.10 Serial. Pădurea fină 22.00 Știri 22.10 Spațiul Francophon 22.35 Armonii clasice 22.50 TVM Mesager.

Vineri 12 mai

6.00 Serial (R). Femeia misterioasă 6.45 Serial (R). Pădurea fină 7.35 Care pe care (R) 8.15 Veni, Video, Vici! (R) 8.30 D'ale lu' Mitică (R) 9.05 Turnul de control (R) 9.50 Osa lumii (R) 10.25 Afaceri la cheie (R) 10.40 Un popas pe săptămână (R) 11.00 Credo (R) 12.00 Desene animate 12.30 Tradiții 13.00 Toți, împreună 13.45 Știri 13.50 Documentar 14.15 Care pe care 15.00 Trupa DP 2 16.00 Se întâmplă acum 16.30 Serial. Femeia misterioasă 17.25 Veni, Video, Vici! 17.45 Telegiurnal TVR2 18.20 Știri bancare și bursiere 18.25 Din folclorul popoarelor 18.40 Buzunare mari și mici 19.30 Cinematograful de artă: Aprilie 20.50 Călătorind prin țară 21.10 Serial. O lume fără bărbai 22.00 Știri 22.10 Grădina lui Cupidon 23.25 TVM Mesager.

Sâmbătă 13 mai

6.00 Serial (R). Femeia misterioasă 6.45 Serial (R). O lume fără bărbai 7.35 Care pe care 8.15 Osa lumii 8.45 Lumea de mine 10.50 Arta apărării 11.25 Serial de călătorii 13.20 Un popas pe săptămână 12.35 Desene animate 13.00 Serial. Îngerii buclucași 13.30 Știri 13.35 Atlas 14.00 Film. Copilul și președintele 15.45 Documentar istoric 16.40 Top TVR2 17.45 Telegiurnal TVR2 18.00 Serial. Lumini și umbre 19.00 Documentar 19.35 Adevărate povești Hollywoodiene. Dean Martin 20.05 Serial. Familia și legea 21.00 Fotbal: Campionatul Spaniei. Transmisie directă 22.55 Integrale. Alain Baschung 23.45 TVM Mesager.

Duminică 14 mai

6.00 Serial (R). Lumini și umbre 6.55 Armonii clasice (R) 7.10 Documentar (R) 7.40 Spațiul Francophon (R) 8.00 Orizont spiritual 8.35 La noi, la români 9.10 Ferma 10.10 Tip-Top, Mini-Tip! 11.00 Arca lui Noe 11.35 Start Rec. Magazin științific 12.25 Cai putere 13.00 Serial. Îngerii buclucași 13.30 Știri 13.35 D'ale lu' Mitică 14.10 Film. Nestor Burma — Păpușa rusească 15.40 Teatrul Național de Televiziune prezintă: Memoria teatrului 16.40 Galele TVR2 17.45 Telegiurnal TVR2 18.00 Film. Două femei 19.20 Un secol de cinema. Serghei Eisenstein 20.10 Serial. Familia și legea 21.05 Serial. Beavis și Butt-head 21.30 Știri 22.35 Teatrul Național de Televiziune prezintă: Menajeria de sticlă 23.40 TVR Mesager.

Luni 8 mai

21.00 Știrile ProTv 22.00 Chestiunea zilei pe scurt 22.10 Chestiunea zilei 23.50 Revista presei cu Neculai Constantin Munteanu 24.00 Știrile ProTv 0.10 Profit 0.15 P@oezia 0.20 Reforma la români 0.50 Urmărire generală 1.15 Acasă la bunica 1.30 Viața bate filmul 2.15 Fotbal Divizia A — Rezumat 3.00 Știrile ProTv — Știrile despre viață pur și simplu 3.30 Știrile de Acasă 4.00 Bună dimineața, ProTv e al tău!

Marti 9 mai

21.00 Știrile ProTv 22.00 Chestiunea zilei pe scurt 22.10 Chestiunea zilei 23.50 Revista presei cu Neculai Constantin Munteanu 24.00 Știrile ProTv 0.10 Profit 0.15 P@oezia 0.20 Profesiunea mea, Cultura 1.15 Acasă la bunica 1.30 Viața bate filmul 2.15 Acasă la români 2.30 Apropos 3.00 Știrile ProTv 3.30 Știrile de Acasă 4.00 Bună dimineața, ProTv e al tău!

Miercuri 10 mai

21.00 Știrile ProTv 22.00 Chestiunea zilei pe scurt 22.10 Chestiunea zilei 23.50 Revista presei cu Neculai Constantin Munteanu 24.00 Știrile ProTv 0.10 Profit 0.15 P@oezia 0.20 Profeții despre trecut 1.15 Acasă la bunica 1.30 Viața bate filmul 2.15 Acasă la români 2.30 Doctorul casei 3.00 Știrile ProTv 3.30 Știrile de Acasă 4.00 Bună dimineața, ProTv e al tău!

Joi 11 mai

21.00 Știrile ProTv 22.00 Chestiunea zilei pe scurt 22.10 Chestiunea zilei 23.50 Revista presei cu Neculai Constantin Munteanu 24.00 Știrile ProTv 0.10 Profit 0.15 P@oezia 0.20 Acasă cu Ruxandra Săraru 1.15 Acasă la bunica 1.30 Viața bate filmul 2.15 Acasă la români 2.30 Profashion 3.00 Știrile ProTv 3.30 Știrile de Acasă 4.00 Bună dimineața, ProTv e al tău!

Vineri 12 mai

21.00 Știrile ProTv 22.00 Chestiunea zilei pe scurt 22.10 Chestiunea zilei 23.50 Revista presei cu Neculai Constantin Munteanu 24.00 Știrile ProTv 0.10 Profit 0.15 P@oezia 0.20 Reforma la români 0.50 Urmărire generală 1.15 Acasă la bunica 1.30 Acasă la români 2.30 la-mă acasă 3.00 Știrile ProTv 3.30 Știrile de Acasă 4.00 Bună dimineața, ProTv e al tău!

Sâmbătă 13 mai

21.00 Știrile ProTv 21.30 Fotbal: Divizia A: UFC Rapid-FCU Craiova 23.00 Acasă la români 0.30 Retrospectiva Chestiunea Zilei 1.00 Profashion 1.30 la-mă Acasă 2.00 Acasă cu Ruxandra Săraru 3.00 Echipa mobilă 3.30 Steaua ta norocoasă 5.30 Retrospectiva P@oezia 6.00 Profesiunea mea, Cultura.

Duminică 14 mai

21.00 Știrile ProTv 21.30 Concert extraordinar al Colegiului Pro 22.30 Procesul Etapei 24.00 Echipa mobilă 0.30 Vacanța Mare 1.30 Acasă la români 2.30 Doctorul casei 3.00 Superabracadabra 4.30 Apropos 5.00 Echipa mobilă 5.30 Promotor 6.00 Profeții despre trecut.

FM 92,1 MHz STEREO RADIO VOCEA EVANGHELIEI ORADEA

3700 Oradea Str. Cuza Vodă nr. 85.
Tel. 59-430552, Fax: 59-427372 e-mail: inbox@rve.net
— muzică — știri locale și BBC — emisiuni pentru orice vîrstă

Ascultați RVE non stop și pe Internet la: <http://www.rve.net>

TRANS WORLD RADIO — ROMÂNIA
(Radio Vocea Evangheliei pentru Europa)
AM 1548 KHz zilnic, ora 21.15–21.45

SW 31 și 49 m — vineri: 18.30–18.45 — sîmbătă: 18.00–18.45 — duminică: 18.30–18.45

ÎN LIMBA MATERNA

emisiune radiofonică în limba română

8 MAI, LUNI (redactor: Petru Cîmpian)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00 Montaj de muzică populară — redactor: Gelu Stan din Timișoara 11.30 Buletin informativ, date meteo 11.40 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55 Încheiere.

9 MAI, MARTI (redactor: Adam Bauer)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 10.30 Buletin informativ, date meteo 10.45 Engleza pe înțelesul tuturor — curs de limbă engleză 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

10 MAI, MIERCURI (redactor: Anamaria Brad)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Sport — rubrica lui Adam Bauer 11.53 Avangpremiera „Ecranul nostru” 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

11 MAI, JOI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 11.00, Oameni care au fost... — literatură, muzică, artă — serialul Elenei Munteanu 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.45 Nota săptămîinii de Edda Ilyés 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

12 MAI, VINERI (redactor: Eva Iova)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 11.50 Ce s-a mai întîmplat la Liceul Bălcescu din Giula? — rela-tează Edit Bordaș 11.55 Revista presei „Foia românească” 11.00 Magazinul „De la pașpe la opșpe — liceenii” 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Actualități la români din Banatul Sîrbesc — relatează Cornel Mata din Vișeu 11.50 Știri și curiozități din România — relatează Simona Pele din Timișoara 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

13 MAI, SÎMBĂTĂ (redactor: Petru Cîmpian)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40 Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45 Avangpremiera „Ecranul nostru” 14.50 Recomandări culturale 15.00 Party Time — magazin de muzică ușoară 15.30 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 15.58 Încheiere.

14 MAI, DUMINICĂ (redactor: Petru Cîmpian)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40–15.30 Retrospectiva săptămîinii (spiciuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămîinii) 15.30 Emisiune religioasă baptistă 15.55 Încheiere. (Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!) În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relații din viața școlilor românești. Emisiunea de seară, difuzată pe țară, pe lângă frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale. Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Ecranul nostru

10 mai 2000 (m1 ora 13.25)
Reluare: 14 mai 2000 (m2 ora 10.45)

Conținutul programului românesc televizat:

Centrul Cultural Românesc din Giula va găzdui în ziua de 6 mai a doua ediție a festivalului coral de muzică sacră. La această manifestare vor lua parte corurile românești din Ungaria, precum și coruri de mare prestigiu din România. Redacția noastră din acest eveniment va înregistra secvențe, pe care le va oferi telespectatorilor Ecranului nostru.

Realizator: Aurel Becan

Atenție!

În noua structură de difuzare reluarea emisiunii noastre va avea loc sîmbătă, de la ora 10.45 pe canalul 2 al televiziunii naționale.

Bluze românești în colecții franțuzești

Yves Saint Laurent, în colecția de toamnă-iarnă 1999-2000, prezentată la Paris, a relansat moda ilor (bluzelor) românești. Astfel de „*blouses roumaines*” s-au mai purtat în perioada hippy și etno, dar fără ca proveniența să fie neapărat cunoscută purtătorilor. Un alt francez celebru, Henri Matisse, picta asemenea bluze tradiționale în secolul trecut

În sala hotelului INTERCONTINENTAL din capitala franceză, creatorul a păstrat croiala, motivele ornamentale, uneori chiar și materialele tradiționale românești. Nota comună este auriul, care e prezent fie ca fond pentru cusăturile colorate, fie în broderii. De asemenea coafurile cu cozi împletite și prinse în jurul capului se apropie de cele purtate de femeile din satele din România, unele fiind chiar identice. Fota s-a transformat, în viziunea lui Yves Saint Laurent, într-o fustă lungă până deasupra gleznelor, din catifea, în negru

și tonuri închise de verde, indigo sau albastru.

Spre deosebire de tinerii români, francezii nu se rușinează să poarte ille românești.

Nota de eleganță este dată de pantofii înalți, cu tocuri cui, confecționați din mătase și catifea, în ton cu briurile, și de cerceii lungi, decorativi, din metal și pietre semiprețioase colorate. Mireasa colecției a fost întrupată de Laetitia Casta, care a purtat o ie românească autentică, din bumbac, cu broderie de mătase albă și crem, și o fustă roz, lungă pînă în pămînt, largă, cu jupon. La gît a purtat mărgele albe și roșii cu cruciuliță, iar pe cap a avut o cunună împletită din spice de grîu. Buchetul miresei a fost înlocuit cu un mare mănunchi de spice aurii, legate cu panglică asemănătoare.

Rușinea de rădăcini

Poate că sîntem singurul popor din lume a cărui tînără generație se rușinează de originea sa „sănătoasă”. Astăzi, tinerii nu ascultă muzică populară (iar dacă sînt obligați, se strîmbă și protestează), nu sînt tentați să poarte costum tradițional nici măcar cei de la sate, nici chiar cu ocazia vreunei sărbători.

Nu ne rămîne decît să sperăm că Yves Saint Laurent și colecția sa vor deschide gustul tineretului român pentru tradiția poporului român.

Ouăle, colorate și delicioase

Gogoși de carne umplute cu ou, pe salată de cartofi

Se folosește o tocătură pregătită ca pentru chiftele, cu care se învelește fiecare ou fiert tare și curățat de coajă. Se tăvălesc prin pesmet și se prăjesc bine în ulei încins, pe toate părțile. Din cartofi fierți în coajă, feliuțe de costiță prăjită, ceapă, ulei, oțet, sare, piper și boia dulce se prepară o salată care se așează într-un castron. Deasupra aranjați gogoșile rumene, fierbinți.

Și ouăle moi se pot „umple”

Fierbeți ouăle moi, așezați-le în ouare, tăiați căpăcelul și decupați un pic de albuș din virf. Acum vă puteți distra cu decorarea, pentru care folosiți: pastă de pește, carne afumată, feliuțe de ficat sau pateu de ficat, icre, pastă de șuncă, cucuri de castraveți. Ornați cu mărar și feliuțe de castravete.

O salată simplă, de primăvară

Din roșii și castraveți preparați o salată cu sos de ulei și oțet sau zeamă de lămîie, sare și piper.

Ouăle fierte se taie în sferturi și se pun peste salată.

Două-trei linguri de maioneză groasă, turnate peste acest amestec, îi vor spori „farmecul”

